

Командувач Повітряних Сил ЗС України генерал-полковник Сергій Онищенко:

“Повітряні Сили Збройних Сил України – гарант цілісності й незалежності держави...”

8-9 стор.

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

www.krula.com.ua

Крила України

28 листопада – 2 грудня 2011 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№ 48 (608)

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

**Під контролем
Командувача**

Читайте на 2 стор.

**Уряд підтримує
“оборонку”**

Читайте на 3 стор.

**Із наснагою
та оптимізмом**

Читайте на 5 стор.

**Так зароджувалися
Військово-Повітряні Сили України...**

Читайте на 6-7 стор.

**Україна та Бразилія виступають
за стратегічне партнерство
в науковій, космічній
та військовій сферах**

Читайте на 11 стор.

**Солдат Ірина Хохлова –
срібна призерка
чемпіонату світу**

Читайте на 15 стор.

Збройним Силам 20 років!



НА ОЗБРОЄННЯ — Авіатори з Миколаєва отримали два модернізованих літаки

29 листопада авіатори бригади тактичної авіації Повітряного командування “Південь” Повітряних Сил ЗС України, що у Миколаєві, отримали чергові модернізовані літаки Су-25М1. Капітальний ремонт та модернізація здійснювалася Державним підприємством “Запорізький державний авіаремонтний завод “МіГремонт”.

Минулого тижня літаки пройшли заводські випробування, а цього тижня доставлені на аеродром частини. Перегін літаків здійснювали досвідчені пілоти бригади – командир ескадрильї підполковник Юрій Погорілий та старший штурман бригади майор Олександр Дяків.

Ділячись враженнями від отриманої авіатехніки, майор Олександр Дяків зазначив, що дуже задоволений якістю нових розробок, використаних запорізькими авіаремонтниками.

– Модернізовані літаки обладнані більш сучасною апаратурою навігації та наведення на ціль. Це дозволяє знищувати визначені об’єкти без їх видимого огляду, тобто при наявно-

стих висот та з більш великих висот у 3-5 тисяч метрів, чого раніше наші штурмовики не робили, – відзначив він.

Також висловив свої враження від “старої-нової” техніки командир бригади полковник Володимир Помогайбо.

– Першу партію модернізованих літаків ми отримали із заводу ще в минулому році, а вже цього року були проведені їх випробування нашими льотчиками. Практика довела високі бойові можливості цих крилатих машин, відтак можна впевнено сказати, що модернізовані літаки значно підвищили бойові можливості бригади, – зазначив командир.

Ярослав Чепурний.
Фото автора.



ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв’язку. У каталозі видань України на 2012 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2012 рік:

Для України:

199 грн. 20 коп. – на рік;

99 грн. 60 коп. – на 6 міс.;

49 грн. 80 коп. – на 3 міс.;

16 грн. 60 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

398 грн. 40 коп. – на рік;

199 грн. 20 коп. – на 6 міс.;

99 грн. 60 коп. – на 3 міс.;

33 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 4 грн. 15 коп.

2 Крила України

З НАГОДИ СВЯТА

ІСТОРІЯ, ЗДОБУТКИ, ДОСЯГНЕННЯ

Авіація



1992 рік – на честь першої річниці незалежності України військові льотчики ВПС України полковники В. Кондауров, М. Коваль, В. Россошанський, підполковники В. Солошенко, О. Головань на чолі з заступником командувача ВПС генерал-майором Я. Скальком на літаках МіГ-29 провели демонстраційні польоти у США та Канаді.

У липні 1996 року офіційна делегація ВПС України на чолі з Командувачем ВПС брала участь у престижному міжнародному авіашоу у Великобританії. Льотчик М. Коваль на літаку Су-27 виборов 1-е місце у змаганнях з вищого пілотажу на бойових літаках. Він став володарем почесного перехідного призу "Суперкінг".

У 1996 році на базі ДАНВЦ ЗС України (аеродром Кіровське) був сформований пілотно-демонстраційний підрозділ ВПС України "Українські соколи" на літаках МіГ-29. Перший виступ пілотної групи відбувся у столиці України м. Києві 9 травня 1996 року. Очолив групу начальник ЛВК полковник В. Россошанський.

У липні 1996 року проведено широкомасштабне ЛТН частин ВПС на полігоні "Києво-Олександрівка".

У 1997 році пілотної група "Українські соколи" з успіхом виступила у Великій Британії на міжнародному авіашоу у м. Фейрфорд, – у 1999 році – у м. Градєць-Кралево (Чехія) на авіашоу "SIAD-99".

24 серпня 1997 року екіпажі ВПС України брали участь у проведенні першого повітряного параду на аеродромі "Чайка" з нагоди святкування Дня незалежності України.

24 серпня 1999 року екіпажі ВПС України брали участь у першому авіаційному параді, який проводився у Києві на честь 8-ї річниці незалежності України, святкування Дня авіації у Вінниці.

15 квітня 2000 року екіпаж літака Іл-76МД під командуванням полковника К. Шушаріна успішно виконав десантування українських та російських спортсменів на Північний полюс під час першої національної експедиції "Україна – Північний полюс – 2000". Наказом Міністра оборони України генерала армії України О. Кузьмука членів екіпажу нагороджено відзнакою Міністра оборони України "Доблесть і честь".

У 1997 році делегація ВПС України брала участь у міжнародних авіашоу в Словаччині та Чехії на літаках Су-27 (пілоти – підполковник І. Черненко та майор Ф. Тишук).

У квітні 1997 року екіпаж на чолі з командиром підполковником А. Пугачовим на літаку Ан-30 вперше виконав переліт через Атлантичний океан до США, де виконував польоти з метою спостереження та фотозйомки.

У липні 1999 року підполковник І. Черненко на літаку Су-27 вперше виконав міжконтинентальний переліт через Атлантичний океан з аеродрому Івано-Франківськ до авіаційної бази Сеймур-Джонсон (США).

1998 рік – офіційна делегація ВПС України брала участь у святкуванні 50-річчя ВПС Ізраїлю. Своєю майстерністю на літаку Су-27 демонстрував полковник М. Коваль.

У жовтні 1999 року екіпажі частин ВПС брали участь у СКШН "Дуель-99", які проводились на полігоні "Чауда" в Криму. Під час проведення навчання старший штурман винищувального авіаційного полку підполковник В. Проценко першою ракетою збив ДПЛА "Стриж".

У вересні 1999 року ланка літаків МіГ-29 на чолі з Командувачем ВПС України генерал-полковником В. Стрельниковим, командиром авіаційного полку полковником С. Герасимчуком здійснила посадку та зліт на автомобільну ділянку дороги.

1999 рік – участь екіпажів ВПС України у міжнародному авіашоу у Словаччині, Чехії, Великобританії на літаках Су-27.

2000 рік – участь екіпажів ВПС України у міжнародному авіашоу в Румунії, Австрії на літаках Су-27.



**Дорогі друзі!
Шановні ветерани,
військовослужбовці та працівники
Збройних Сил України!
Щиро вітаю вас з 20-ю річницею
Збройних Сил України!**

Двадцять років тому розпочалося відродження національного війська, осяяне давніми й славетними традиціями перемог наших пращурів. За цей час пройдений складний шлях будівництва сучасних Збройних Сил суверенної України. Це потребувало щоденної самовідданої напруженої праці всього особового складу Збройних Сил.

Нині військовики відіграють провідну роль у забезпеченні безпеки держави, успішно виконують миротворчі завдання в "гарячих точках" планети, зміцнюючи авторитет України на міжнародній арені, беруть участь у багатонаціональних військових навчаннях, допомагають суспільству у ліквідації наслідків природних та техногенних катастроф.

Збройні Сили України були, є і будуть гарантом миру та стабільності у державі.

Виконуючи стратегічні завдання, поставлені Президентом України – Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України, армія і флот удосконалюють свої професійні якості, підтримують кращі традиції, виявляють високі патріотичні почуття, демонструють самовідданість справі служіння Батьківщині.

Водночас нові підходи та рішення керівництва держави у сфері національної безпеки та оборони, що визначаються позаблоковим статусом України, вимагають подальшої оптимізації структури Збройних Сил, підвищення рівня їхньої готовності до виконання завдань за призначенням. Мета всіх перетворень у Збройних Силах України – створення боездатної, оптимальної за чисельністю, мобільної, сучасно озброєної, побудованої на професійній основі та необтяжливої для економіки держави армії. Армії, спроможної виконати свій конституційний обов'язок, якою пишатиметься Український народ.

З вдячністю схиляю голову перед ветеранами, які боронили нашу землю від ворожих посягань, відроджували українську армію та флот. Щиро вдячний всім, хто захищає Україну сьогодні, хто примножує славу української зброї і авторитет держави в міжнародних миротворчих операціях.

Цього дня бажаю всім, хто причетний до Збройних Сил України, міцного здоров'я, щастя і миру, нових звершень у ім'я Українського народу!

Слава Україні та її Збройним Силам!

Міністр оборони України Михайло Єжель



**Товариші генерали та офіцери,
сержанти та солдати!
Шановні працівники
Збройних Сил
України!**

Дорогі ветерани!

6 грудня український народ буде відзначати День Збройних Сил України – професійне свято військових, яке символічно поєднує минулі покоління з сучасними нащадками їх бойової слави.

За двадцять років свого існування Збройні Сили України пройшли складний шлях становлення, реформування і розбудови. Водночас процеси розвитку тривають і надалі, адже прагнення України – збудувати боездатну, високомобільну, потужну і сучасну армію, яка спроможна буде і надалі адекватно реагувати на зовнішні виклики і загрози, гарантувати суспільству безпеку і впевненість.

Важливе і відповідальне місце головного носія бойового потенціалу Збройних Сил по праву відведено Повітряним Силам. При виконанні важливих повсякденних завдань особовий склад Повітряних Сил Збройних Сил України демонструє кращі якості збройних захисників Вітчизни – патріотизм, відповідальність, наполегливість, мужність, високу професійну майстерність та вірність українському народові.

З нагоди 20-ї річниці Збройних Сил України висловлюю слова щирої вдячності кожному солдату, сержанту, офіцеру та генералу, всім ветеранам і працівникам Збройних Сил України за вірність військовому обов'язку, мужність і самовідданість у службі та повсякденній роботі.

Від імені військової ради Командування Повітряних Сил Збройних Сил України бажаю всім доброму здоров'я, миру і злагоди, щастя і процвітання, наснаги та нових звершень у справі зміцнення боездатності Повітряних Сил Збройних Сил України!

З повагою

**Командувач Повітряних Сил
Збройних Сил України
генерал-полковник Сергій Онищенко**

Льотчик року



Тисяча і сімдесят годин підполковника Оксанченка

У будь-якому колективі завжди є люди, які яскраво вирізняються між інших. Так і в Повітряних Силах є льотчики, які вправніше літають, влучніше вражають цілі, мають чималий кредит довіри та користуються малою не безмежним авторитетом у підлеглих. Заступник командира бригади тактичної авіації з льотної підготовки військовий льотчик 1-го класу підполковник Олександр Оксанченко – якраз із таких. І ось за підсумками 2011 навчального року цей офіцер визнаний кращим із кращих, отримавши перше місце в номінації "Льотчик року".

Закінчення на 4 стор.

РОБОЧА ПОЇЗДКА

Під контролем Командувача

Робоча група на чолі з командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-полковником Сергієм Онищенко працювала в управлінні та військових частинах Повітряного командування "Захід". Основна мета робочої поїздки – вивчення стану справ та надання практичної допомоги з нагоди початку нового навчального року. У своїй доповіді командир Повітряного командування генерал-лейтенант Станіслав Павлович зазначив, що ввірений йому військовий організм готовий до навчального року, однак є питання, які потребують уваги з боку вищого командування. Зокрема, це стосується підготовки до роботи під час "Євро-2012".

Відповідаючи на питання журналістів, командувач Повітряних Сил ЗС України підкреслив, що минулий навчальний рік був успішним для ПвК "Захід". Екіпажі бомбардувальної, розвідувальної і винищувальної авіації, підрозділи зенітних ракетних військ та військ зв'язку брали участь в комплексі навчань "Адекватне реагування-2011" і одержали високі оцінки. Відтак, за підсумками року Повітряне командування "Захід" визнано кращим в Повітряних Силах та нагороджено вимпелом начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України.

– На Повітряні Сили Збройних Сил України покладені важливі завдання щодо забезпечення антитерористичної діяльності під час "Євро-2012", – зазначив генерал-полковник Сергій Онищенко, – і вагомому роль у цій роботі відведено Повітряному командуванню "Захід". Залучатимуться зенітні ракетні і радіотехнічні війська та авіація. Відпрацьовано план застосування цих сил, затверджений начальником Генерального штабу – Головнокомандувачем Збройних Сил України та Міністром оборони України. До кінця березня наступного року завдання щодо забезпечення гарантійної безпеки проведення чемпіонату ми виконаємо. Також проведемо низку навчань, аби переконатися, що ми дійсно готові працювати відповідно до існуючих вимог.

**Владислав Назаркевич.
"Крила України".**

**В Україні за "Каталогом
видань України"**

**22792
індекс індекс**

**В Росії по каталогу Роспечати
"Газеты. Журналы" (стр. 430)**

ПЕРЕДПЛАТА 2012 ПОДПИСКА

Докладно про різні літальні апарати, авіація у світових війнах та локальних конфліктах, новітні авіаційні тенденції, креслення авіаекзотика та інше.

Деякі з раніш виданих журналів та іншу нашу продукцію Ви можете придбати звернувшись до редакції

www.aviation-time.kiev.ua a/c-166, Київ, 03062, Україна. тел./факс: (044) 454-30-47 e-mail: info@aviation-time.kiev.ua



**Видається
з 1992 р.**

СВЯТКУВАННЯ

З нагоди 20-ї річниці ЗС України відбудуться святкові феєрверки

6 грудня в нашій державі відзначатиметься свято – 20-та річниця Збройних Сил України. У цей день, 20 років тому, Верховна Рада України прийняла Закон України “Про Збройні Сили України”, що ознаменував початок новітньої історії Українського війська. За цей період Збройні Сили України пройшли нелегкий шлях становлення та розбудови, постійно вдосконалюючи свою професійну майстерність та бойовий вишкіл, надійно захищаючи суверенітет, територіальну цілісність і національні інтереси нашої держави. Новітня історія Українського війська – яскравий приклад служіння Вітчизні, своєму народові. У важку годину українські воїни завжди першими приходили на допомогу громадянам, демонструючи найкращі патріотичні почуття, професійні якості та самовідданість справі служіння Батьківщині.

З нагоди святкування 20-ї річниці Збройних Сил України Міністр оборони України Михайло Єжель підписав наказ “Про проведення святкових феєрверків з нагоди 20-ї річниці Збройних Сил України”.

Відповідно до наказу, 6 грудня о 21.00 у столиці України – місті-герої Київ, містах-героях Одеса, Севастополь, Керч, а також у містах Вінниця, Львів, Житомир, Рівне та Дніпропетровськ відбудуться святкові феєрверки двадцятьма залпами.

СПІВПРАЦЯ

Разом працювати вигідно

Діяльність спільного україно-російського авіабудівного підприємства дозволяє українським літакобудівникам одержувати більше замовлень. Про це заявив президент – генеральний конструктор ДП “Антонов” Дмитро Ківа, повідомляє газета “Дело”.



“Ми працюємо з Росією досить тісно, у тому числі по оборонному питанню. У нас створене спільне підприємство з Об'єднаною авіабудівною корпорацією Росії, у якому реалізуються програми Ан-70, Ан-124, Ан-140. Це програми, які реалізуються і у комерційних, і у військових цілях”, – сказав Д.Ківа. За його словами, зазначене україно-російське СП “працює на паритетних умовах 50 на 50 відсотків”.

“Робота СП допомагає українським авіабудівникам одержувати більше замовлень. Сьогодні в нас замовлень уже більше ніж на мільярд доларів”, – відзначив Д.Ківа, додавши, що діяльність СП підтримують уряди України і Російської Федерації.

ОФІЦІЙНО

Уряд підтримує “оборонку”

Кабінет Міністрів України затвердив Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для державної фінансової підтримки шляхом надання безвідсоткової довгострокової позики Державній акціонерній холдинговій компанії “Топаз”. Відповідну постанову схвалено на засіданні Уряду 21 листопада.

Як зазначається в документі, кошти бюджетної позики спрямовуються на поліпшення фінансово-економічного стану підприємств, акції яких увійшли до статутного капіталу Компанії, а саме публічних акціонерних товариств “Топаз” та “Спеціальне конструкторське бюро радіотехнічних приладів”, для забезпечення погашення існуючої заборгованості з виплати заробітної плати (з нарахуван-

нями) на зазначених підприємствах. Кошти надаються на поворотній основі на підставі договорів про надання безвідсоткової позики, укладених між Агентством держмайна і Компанією та між Компанією і ПАТ “Топаз”, Компанією і конструкторським бюро, із забезпеченням заставою та строком повернення відповідно до графіка з визначенням у таких договорах нарахування позичальнику пені у розмірі 120 відсотків річної облікової ставки НБУ у разі неповернення коштів у визначений строк.

Державна акціонерна холдингова компанія “Топаз” – підприємство, що спеціалізується на розробці і виробництві складних радіотехнічних систем і комплексів, у тому числі комплексів дальньої радіотехнічної розвідки. Саме цим підприємством розроблена одна з кращих у світі станцій радіотехнічної розвідки “Кольчуга”.

**Сергій Клименко.
“Крила України”.**

ДО ВІДОМА

Робочі дні перенесуть

Кабінет Міністрів України схвалив рішення про перенесення робочих днів у зв'язку зі святами у 2012 році. Про це повідомляє Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.

Уряд визнав недоцільним влаштувати новорічно-різдвяні канікули. Таким чином, неробочими днями будуть: 31 грудня 2011 року, 1 і 2 січня 2012 року. Вихідні на Різдво: 7, 8 і 9 січня.

Водночас у зв'язку зі святкуванням 8 березня, 1 травня і Дня Конституції робочі дні перенесено: з п'ятниці 9 березня – на суботу 3 березня; з понеділка 30 квітня – на суботу 28 квітня; з п'ятниці 29 червня – на суботу 7 липня.

Також у зв'язку з проведенням футбольних матчів фінальної частини чемпіонату Європи буде перенесено певні робочі дні в Києві, Львові, Донецьку і Харкові. Рішення щодо цього Уряд прийме окремо.

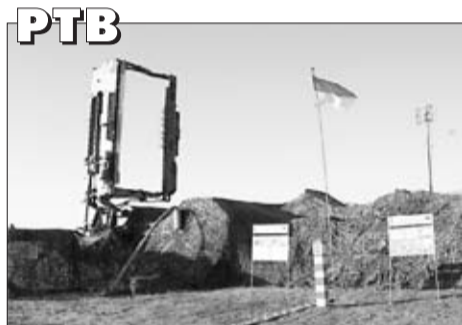
ІСТОРІЯ, ЗДОБУТКИ, ДОСЯГНЕННЯ

2000 рік – підполковник Ф. Тищук на літаку Су-27 демонстрував свою майстерність перед головою Військового комітету НАТО адміралом Гуїдо Вентуріоні на військовому аеродромі Озерне.

1 березня 2000 року, відповідно до директиви Міністра оборони України, у ВПС була сформована перша у ЗС України школа сержантів з абсолютно новим підходом до навчання та виховання майбутніх командирів.

З 2009 по 2011 рік успішно пройшли спільні україно-данські операції “Козаки на кризі” та “Північний сокіл”. Щорічно в рамках їх проведення військово-транспортним літаком Іл-76МД Повітряних Сил ЗС України було перевезено більше 500 тисяч літрів пального та інший вантаж з авіабази ВПС США “Туле” на датську полярну станцію “Норд” на острові Гренландія. Також проведено оцінку НАТО 2-го рівня двох екіпажів і літака Іл-76.

У липні 2011 року після довгої перерви Україна взяла участь у одному з найпрестижніших авіаційних показів на планеті “The Royal International Air Tattoo” (RIAT), що відбувається на авіаційній базі Фейрфорд, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії. Делегація, під керівництвом командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенанта С. Онищенко, представляла міжнародній спільноті два літаки: транспортний Іл-76МД та винищувач Су-27УБ.



Радіотехнічні війська очолювали:

1991-1994 рр. – полковник Аркадій Оліферко;

1995-2002 рр. – генерал-майор Валерій Коротков;

2002-2004 рр. – полковник Микола Острижний;

2004- і дотепер – генерал-майор Артур Артеменко.

В спадок від СРСР незалежна Україна отримала потужне угруповання РТВ 8-ї ОА ППО, на базі якого відбувалося становлення та розвиток сучасних РТВ.

30 листопада 2004 року РТВ увійшли до складу Повітряних Сил Збройних Сил України. Цей день і вважається днем створення радіотехнічних військ Повітряних Сил Збройних Сил України.

Головним у цей період було недопущення зниження рівня бойової готовності в умовах проведення заходів реформування. Під час злиття двох видів збройних сил відбулося створення нової системи радіолокаційної розвідки Повітряних Сил.

Шляхом переформування підрозділів, які виконували ідентичні завдання, вдалося оптимізувати організаційну структуру, для ефективного використання сил та засобів, необхідних для створення чергового радіолокаційного поля у Збройних Силах України до складу РТВ увійшли декілька колишніх підрозділів радіотехнічного забезпечення польотів авіації. З метою гарантованого прикриття важливих об'єктів держави розгорнуто додаткові радіотехнічні підрозділи, розпочалося інтенсивне впровадження в систему бойового застосування автоматизованих засобів збору, обробки та відображення радіолокаційної інформації.

За останні роки роль і значення РТВ значно зросли. Це пов'язано насамперед з бурхливим зростанням інформаційних технологій у всіх сферах діяльності людини, в тому числі і у військовій справі. Без РТВ неможливо ефективно застосувати вогневі засоби протиповітряної оборони і авіації та прийняти на командному пункті вірне рішення про обстановку в повітрі. РТВ є і в найближчому майбутньому залишаться одним з головних джерел інформації про повітряну обстановку, яка використовується як в інтересах оборони, так і для цивільних потреб.

У період з 1991 і по теперішній час в інтересах радіотехнічних військ виконано науково-дослідні роботи та прийнято на озброєння:

цифрові уніфіковані модулі прийому, обробки та відображення інформації – наказом Міністра оборони України від 02.12.05 №719;

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Україна – Казахстан: підсумки візиту

Авіабудування

Україна та Казахстан спільно будуватимуть Ан-140-100. Створено СП

ТОВ “АероКЗ” (Казахстан) і ДП “Антонов” (Україна) в рамках казахстансько-українського бізнес-форуму в Астані підписали угоду про створення в Казахстані спільного підприємства (СП) з випуску літаків Ан-140-100. Як повідомляє Інтерфакс-Україна, гендиректор авіабудівної компанії “АероКЗ” Володимир Куропатенко, вартість проекту становить \$ 150 млн. з урахуванням будівництва злітно-посадкової смуги та інфраструктури випробувального аеродрому в Алматинській області. За словами Куропатенка, СП в 2012 році планує випустити три літаки, в 2013 році – вісім літаків, в 2014 році – 12 літаків. “Потім в подальшому ми доведемо цей обсяг до 20 літаків щорічно”, – сказав він. Літак Ан-140-100 – модифікація турбогвинтового регіонального лайнера близькомагістрального повідомлення Ан-140, призначеного для пасажирських і пасажирсько-вантажних перевезень.

Авіап перевезення

Казахстан вивчає можливість закупівлі літака Ан-148

Казахська державна авіакомпанія Berkut Air зацікавлена в придбанні регіонального літака нового покоління Ан-148. Про це повідомляє “Інтерфакс-Україна” з посиланням на прес-службу ДП “Антонов”. Як повідомляється, інтерес до даного літака казахська сторона озвучила під час презентації Ан-148-100, проведеної в Астані для представників Міністерства транспорту і комунікацій Казахстану, комітету цивільної авіації та керівників авіакомпаній країни в рамках недавнього візиту в Казахстан Прем'єр-міністра України Миколи Азарова. Представники казахської сторони детально ознайомилися з характеристиками літака, а також з результатами першого етапу його експлуатації. Коментуючи підсумки презентації, віце-міністр транспорту і комунікацій Казахстану Єркін Дюсембаєв зазначив, що новий Ан-148 і його модифікації мають широкі перспективи застосування в умовах Казахстану. “Презентація “Антонов”, яку провело ДП “Антонов”, відкрила нову віху партнерських відносин наших країн в авіаційній галузі”, – підкреслив він.

Космос

Україна зацікавлена в тристоронньому співробітництві в космічній сфері

Україна зацікавлена в тристоронньому співробітництві з Казахстаном і Російською Федерацією в сфері космічної діяльності. Про це заявив Прем'єр-міністр України Микола Азаров на спільній прес-конференції з Прем'єр-міністром Республіки Казахстан Карімом Масімовим, передає “Інтерфакс-Україна”.

“Нам дуже цікаво тристороннє – з російською стороною – співробітництво в космічній сфері”, – наголосив, зокрема, М.Азаров. Він відзначив, що співробітництво України з Казахстаном і Росією в сфері космічної діяльності є дуже перспективним напрямком. “Ті великі напрацювання, які сьогодні існують в Україні, і ті можливості, які має Казахстан, дають плідний ґрунт для співробітництва”, – сказав Прем'єр-міністр України.

Підготував Віктор Гедз.

4 Крила України

ЖИТТЯ АРМІЙСЬКЕ

ІСТОРІЯ, ЗДОБУТКИ, ДОСЯГНЕННЯ

комплекси засобів автоматизації збору, обробки та передачі радіолокаційної інформації – наказом Міністра оборони України від 04.09.06 № 519;

модернізовану РЛС П-19МА – наказом Міністра оборони України від 04.06.07 № 314;

модернізовану РЛС П-18МА – наказом Міністра оборони України від 04.06.07 № 315;

модернізовану РЛС П-18МУ – наказом Міністра оборони України від 07.07.07 № 400;

нову РЛС 79К6 – наказом Міністра оборони України від 03.08.07 № 01;

рухомий автономний вторинний радіолокатор (РАВРЛ) – наказом Міністра оборони України від 14.07.10 № 362;

модернізовану РЛС 5Н84АМА – наказом Міністра оборони України від 21.01.11 № 42.

В даний час триває впровадження автоматизації нового покоління, розроблених в рамках дослідно-конструкторської роботи "Ореанда-ПС". Застосування сучасних автоматизованих засобів дозволяє істотно розширити перелік завдань, підвищити продуктивність обробки інформації, інформаційні показники бойових можливостей.

Починаючи з 2008 року, розпочався процес впровадження в систему бойового чергування з протиповітряної оборони автоматизованих засобів інформаційної взаємодії та обміну даними про повітряну обстановку з пунктами управління збройних сил суміжних з Україною держав. Розпорядженням Кабінету Міністрів України було утворено міжвідомчу робочу групу, яка і розпочала виконання комплексу заходів адміністративного та технічного характеру. Технічне обладнання, необхідне для функціонування системи, було розроблено вітчизняним науково-технічним підприємством "Аеротехніка-МЛТ".

Сьогодні вже здійснюється автоматизований обмін даними про повітряну обстановку в західному регіоні з центром управління та оповіщення в Угорщині. Наступним кроком є відкриття другого району в південному регіоні з пунктом управління та оповіщення Збройних сил Турецької Республіки.

З високим рівнем професіоналізму РТВ ПС ЗС України виконували завдання в рамках комплексу навчань та тренувань, здійснюючи радіолокаційне забезпечення бойових стрільб зенітних ракетних військ на полігоні "Чауда" та льотно-методичних зборів винищувальної авіації.

ЗРВ



Зенітні ракетні війська очолювали:
1991-1994 рр. – генерал-майор Кір Тимонюв;

1994-1999 рр. – генерал-лейтенант Володимир Дьяков;

1999-2004 рр. – генерал-лейтенант Микола Ботов;

2004-2010 рр. – генерал-майор Юрій Галушко;

2010- і дотепер – полковник Дмитро Карпенко.

Точкою відліку в історії українських ЗРВ є 5 квітня 1992 року, коли відповідно до Указу Президента України "Про невідкладні заходи щодо створення ЗС України" Міністр оборони України наказує створити Командування Військ ППО України. Його формування відбувалося на базі об'єднань, з'єднань і частин, які на той час дислокувалися на території України.

На виконання Директиви Генерального штабу Збройних Сил України від 31 березня 1992 року № 115/1/0120 про реорганізацію Збройних Сил України до кінця травня 1992 року Управління 8-ої ОА ППО було реформовано в Командування військами протиповітряної оборони. На той час до складу Військ Протиповітряної оборони України увійшло 154 зенітних ракетних дивізіони, озброєні зенітними ракетними комплексами С-75, С-125, С-200В та С-300П, загальною чисельністю близько 67 тисяч військовослужбовців.

НАШІ В ЛІБЕРІЇ



"Двигун – це серце вертольота, а пілот – його душа, дякую вам за те, що вкладаєте серце і душу у збереження миру", – із таких теплих слів розпочала свою промову Спеціальний представник Генерального секретаря ООН у Ліберії Елен Маргрете Лой під час церемонії нагородження особового складу 56-го окремого вертолітного загону сил Місії ООН у Ліберії Нагородами Миру.

Урочистості відбувалися на місці базування авіаторів – міжнародному аеропорту Робертсфілд 30 листопада, напередодні Дня Збройних Сил України. Вручення нагородженням відзнак ООН тут називають "парадом медалей". Для українців це уже п'ятнадцятий "парад" з часу перебування вертолітного загону в Ліберії.

– Ви зробили чималий внесок у мирне життя регіону, – звернулася до українських миротворців Елен Маргрете Лой під час свого виступу, – дякую усім військовослужбовцям, керівникам складу загону. Ви у черговий раз довели свою професійність, надійність та відданість обов'язку. Україна може бути прикладом для Ліберії як демократична держава, де мирним шляхом з допомогою діалогу та політичних

суперечок вирішується майбутнє держави. До цього сьогодні прагнуть усі ліберійці, саме тому тут Місія ООН. У наступних ротациях хотілося б бачити серед вас і жінок-пілотів, чарівних українських дівчат. Тому звертаюсь до командира з таким особистим проханням.

Привітати українських миротворців прибули й інші високі гості – Посол України у Гвінеї Андрій Заяць, виконуючий обов'язки командувача сил ООН у Ліберії бригадний генерал Джон Квозі, керівництво Місії.

Український Посол прибув із своєї резиденції в Гвінейській Республіці. Андрій Іванович тут не вперше і багатьох авіаторів добре знає. Він висловив слова подяки і українським вертолітникам, і керівництву Місії ООН у Ліберії. Андрій Заяць запевнив у надійності та професійності українських авіаторів, які протягом семи з половиною років виконують почесну місію у цій країні.

– Ви робите велику справу – несете мир на виснажену війною землю, – звернувся до особового складу Посол України. – Не одне покоління ліберійців буде дякувати вам за мирне небо та стабільність в державі. Окремо дякую керівництву ООН та її пред-

ставникам у Ліберії. За роки незалежності України більше 34 тисяч українських миротворців виконували почесну місію під прапором ООН. Це безцінний досвід для Збройних Сил України. Нині 344 наші військовослужбовці несуть службу в миротворчих місіях Об'єднаних Націй, більшість із них перебуває в Ліберії.

До параду медалей українські миротворці ретельно готувалися. У таборі навели ідеальний порядок, провели ремонт казарм та службових приміщень. Африканський клімат, особливо у сезон дощів, не щадить ані техніку, ані будь-які будівлі. Тож, поєднуючи повсякденні завдання, авіатори доклали зусиль, аби територія загону виглядала значно свіжішою.

Під час церемонії нагородження військовослужбовців продемонстрували гостям відмінну стройову виправку та бездоганний зовнішній вигляд. Також проявили високу витримку у ході усієї церемонії нагородження, адже довелося стояти і під сонцем, і під зливою.

Африканські дощі, чи плюс 40 за Цельсієм, вже нікого не дивують і особливо не виснажують. До того ж подумки наші хлопці – на Батьківщині, де панує зима і весь люд готується до Новорічних та Різдвяних свят. До завершення ротации залишилось менше місяця, і кожен день наближає їх до рідних та близьких в Україні. Сьогодні минає ще один такий день – особливий для кожного. Адже на грудях українців от-от з'являться відзнаки ООН за миротворчу службу. У багатьох вертолітників вона не перша і навіть не друга, але, як зізнаються досвідчені миротворці, щоразу вони відчують хвилювання.

Четверту нагороду у Ліберії отримав і командир

56-го окремого вертолітного загону полковник Володимир Пастухов – один із найдосвідченіших військових льотчиків в Україні. Із кабінки гвинтокрилої машини він бачив Афганістан, Югославію, Сьєрра-Леоне та Ліберію.

– Усім хочу подякувати за роботу. Ми з вами добре попрацювали, – звернувся до особового складу полковник Володимир Пастухов. – Тепер загальний наліт 56-го овуз у Ліберії за вісім років перевищив 43 тисячі годин. За цей час військовослужбовці загону перевезли понад 175 тисяч пасажирів та близько 6 тисяч тонн вантажу. Чимала заслуга у цьому і нашої, п'ятнадцятої ротации. Ви словлюю щире вдячність керівникам Місії ООН у Ліберії за надану підтримку під час виконання миротворчих завдань, а всім військовослужбовцям загону – спасибі за професіоналізм, витримку та гідне виконання миротворчих завдань.

Після церемонії нагородження наші співвітчизники вражали гостей українською піснею і, адже звичайно, "парадом" української кухні, про яку добре знають учасники конкурсу національних страв, що проходив у Ліберії два місяці тому.

Для гостей військовослужбовці підготували невелику концертну програму в українських народних традиціях. Золотий голос загону начальником ідальні старший прапорщик Володимир Тивоняк співав пісні відомих авторів, які супроводжувалися презентаційними слайд-шоу про Україну. Така лаконічна і водночас захоплююча програма дуже сподобалася керівництву Місії ООН. Український Посол Андрій Заяць під оплески гостей запросив Елен Маргрете Лой до танцю...

Юрій Ігнат.
Фото автора.
Ліберія.

ЛЬОТЧИК РОКУ – Тисяча і сімдесят годин підполковника Оксанченка

Закінчення. Початок на 2 стор.

... Великий і величний сіро-синьоблакитний птах, його величність Фленкер, швидко стартує та за декілька десятків секунд відриває шасі від злітно-посадкової смуги, йдучи у набір висоти. Мить – і бойового винищувача вже не видно: розтанув десь високо у хмарах. Минає з десять хвилин, і Су-27 проноситься на гранично малій висоті над лєтовим та знову уходить у набір висоти. Краса, що й казати! Хіба міг чверть століття тому курсант Харківського льотної училища Сашко Оксанченко мріяти про те, що настане день, і він буде визнаний льотчиком року?! Навряд чи! Про Су-27 – так, не міг не мріяти, адже до училища він вступив у 1985, якраз тоді, коли перші авіаційні полки Військово-Повітряних Сил почали отримувати цю новітню машину, фронтний винищувач 4-го покоління. Мріяв, але літати спочатку довелося, як і всім, на "літаючій парті", Л-39, а згодом – на вже тоді старенькому МіГ-21, який, втім, до сьогодні знаходиться на озброєнні десятків країн світу.

Пам'ятаєте з воєнних фільмів, як колись, закінчуючи льотні школи й училища, молоді соколи рвалися на фронт, але кращих із них залишали інструкторами в навчальних полках? Тоді для юних пілотів це було справжньою трагедією. У повоєнні роки, звичайно, подібні призначення випускників авіаційних училищ льотчиків сприймали значно спокійніше. Стати льотчиком-інструктором у навчальному авіаційному полку означало й означає сьогодні те, що цей випускник – кращий із кращих, адже саме йому можна дору-

чити таку відповідальну справу, як навчання молодого льотної порослі. Дійсно, ставити на крило молодь може далеко не кожен навіть дуже непоганий пілот. Але випускник Харківського вищого військового авіаційного училища льотчиків лейтенант Олександр Оксанченко був визнаний саме таким. Тому не поїхав до стройової частини кудись у Заполяр'я чи до Групи радянських військ у Німеччині, а до Великої Кручі, на Полтавщину, де на той час дислокувався навчальний авіаційний полк його рідного училища. Те, що не якимось іншого училища – не дивно: такими кадрами не розкидаються!..

У навчальному полку офіцер служив п'ять з половиною років – до самого його розформування у 1996-му. Кому доводилося служити у частинах, які потім розформувалися, знає, як це нелегко. По-перше, перестає існувати рідна частина, по-друге, доводиться прощатися з колективом, у якому роками служив, а по-третє, на жаль, практика свідчить: рідко коли з розформованої частини доводиться йти на підвищення... Ось і капітан Оксанченко був змушений з посади командира ланки йти знову на посаду старшого льотчика. Але – вже не навчального, а винищувального авіаційного полку. Зате – на батьківщину, в Дніпропетровськ.

Дуже швидко льотчик довів свою професійну майстерність, і вже через півроку йому доручили ланку. Ще півроку – й розформовується і цей полк!.. На жаль, у добу реформування Збройних Сил України це – типовий випадок...

Знову починати довелося у Миргороді. Але – вже одразу на тій посаді, з

якої прийшов. Ланкою винищувачів Су-27 офіцер командував трохи більше шести років. А потім був призначений на посаду штурмана авіаційної бази.

В 2007 році майор Оксанченко став заступником командира ескадрильї. На цій посаді у 2008 році брав участь у парадному розмаршу над святковим Хрещатиком. Згодом досвідчений льотчик та командир Оксанченко очолив ескадрилью.

У льотній біографії підполковника Олександра Оксанченка останніх років були двостороннє командно-штабне тренування з органами управління та черговими силами з протиповітряної оборони Повітряних Сил Збройних Сил України та Військово-повітряних сил Російської Федерації, участь у статичному показі авіаційної техніки на угорській авіабазі Кечкетмет та на англійській авіабазі Фейрфорд, міжнародні українсько-американсько-польські навчання "Безпечне небо-2011" та ще багато цікавих епізодів льотної роботи. Крім того, заступник командира бригади з льотної підготовки підполковник Оксанченко постійно несе бойове чергування у системі протиповітряної оборони України вдень та вночі. В службовій характеристиці офіцера, між іншим, записано: "Літає впевнено та сміливо. Передумов до льотних подій та інцидентів з власної вини не має. Швидко орієнтується та вміло діє за складних обставин... Має загальний наліт 1070 годин..."

Ось такі вони, 1070 годин підполковника Оксанченка – левова частка життя, проведена в улюбленій повітряній стихії, в небі. 1070 годин із життя кращого льотчика 2011 року.

Олексій Тригуб.

ПОЧАТОК НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Із наснагою
та оптимізмом

У перший день нового 2011-2012 навчального року командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-полковник Сергій Онищенко відвідав Хмельниччину, де взяв участь в урочистому мітингу у військовій частині безпосереднього підпорядкування виду – окремому полку дистанційно керованих літальних апаратів та окремому інженерно-аеродромному батальйоні Повітряного командування "Захід", які дислокуються на спільній адміністративній території.

Вітаючи воїнів-розвідників частини з початком навчального року, генерал-полковник Сергій Онищенко висловив впевненість в тому, що зусилля особового складу виду у 2012-му навчальному році, який визначений роком командира-лідера та фізичної підготовки і спорту, будуть спрямовані на завдання, поставлені перед особовим складом Повітряних Сил Президентом України – Верховним Головнокомандувачем ЗС України, Міністром оборони України, начальником Гене-

рального штабу – Головнокомандувачем ЗС України.

– Переконали, що цей навчальний рік буде для вас ще більше насичений практичними заходами бойової підготовки, підсумком яких стануть практичні пуски безпілотних літаків-розвідників на кримському полігоні "Чауда", – зауважив генерал-полковник Сергій Онищенко.

Командувач також наголосив, що 6 грудня Україна святкуватиме 20-ту річницю із дня заснування Збройних Сил і побажав усім військовослужбовцям

за контрактом, офіцерам та ветеранам полку міцного здоров'я, наснаги, оптимізму і подальших успіхів у справі зміцнення боєздатності держави.

До привітань командувача виду зі щирими словами побажань військовослужбовцям полку у новому навчальному році приєдналися представники місцевих органів самоврядування, ветеранських організацій обласного центру та інші поважні гості.

Своєю чергою, командир полку дистанційно керованих літальних апаратів пол-

ковник Тарас Потягач теж привітав співслужбовців зі стартом нового навчального року. Від імені підлеглих командир запевнив командувача Повітряних Сил, що воїни-розвідники частини у 2012 році докладуть максимум зусиль у виконанні завдань за призначенням, аби виправдати високу довіру до них з боку командування виду, Генерального штабу, Міністерства оборони та Президента України.

Андрій Агєєв.
м. Хмельницький.
Фото автора.



ІСТОРІЯ, ЗДОБУТКИ, ДОСЯГНЕННЯ

З цього часу починається етап реформування та розвитку зенітних ракетних військ Збройних Сил України, які організаційно входили до складу Військ Протиповітряної оборони України, а потім – Повітряних Сил Збройних Сил України.

Система протиповітряної оборони України створювалась і вдосконалюється з урахуванням попереднього досвіду, виходячи з геополітичного положення України, спрямованості її Военної доктрини, наявних сил та засобів ППО, а також відповідно до технічних та економічних можливостей держави.

Яскравою подією у житті Військ Протиповітряної оборони ЗС України стало створення центру бойового застосування зенітних ракетних військ, де 3 липня 1996 року проведено перше в історії незалежної України тактичне навчання з бойовою стрільбою на території України, полігон "Чауда". Саме цей день і увійшов в історію як День зенітних ракетних військ.

Сьогодні частини та підрозділи зенітних ракетних військ в складі Повітряних Сил ЗС України виконують завдання щодо захисту суверенітету, недоторканості України, її повітряного простору, мають чітко окреслені завдання в мирний та воєнний час і призначені для попередження про початок повітряного та ракетного нападу, ведення боротьби з повітряним противником, захисту найважливіших адміністративно-політичних і промислових центрів країни, угруповань військ, сил флоту, інших державних та воєнних об'єктів від ударів авіації та крилатих ракет.

В мирний час вартіві неба України здійснюють бойове чергування з охорони державного кордону у повітряному просторі. Цілодобово бойове чергування несуть приблизно 1000 військовослужбовців. Сьогодні 12 частин мають почесні найменування, 5 частин нагороджені бойовими орденами та 2 частини носять звання гвардійських.

Несення бойового чергування в системі протиповітряної оборони країни залишається пріоритетним завданням для зенітних ракетних військ сьогодні. Як відомо, організація несення бойового чергування потребує значних матеріальних ресурсів, інтенсивного використання бойової техніки та озброєння. В умовах обмеженого фінансування та проведення значних за обсягами організаційно-штатних заходів це стає доволі складним завданням. Завдяки самовідданості особового складу вдалося не тільки зберегти боєготовність частин і підрозділів, які залучаються до несення бойового чергування на належному рівні, але й в ряді випадків, істотно їх підвищити.

Бойові обслуги частин та підрозділів зенітних ракетних військ Повітряних Сил Збройних Сил України (за участю курсантів навчальних закладів) залучались до проведення бойових стрільб, контрольних льотних випробувань зенітних керованих ракет та протиповітряних боїв. Проведення цих стрільб набуло позитивного, регулярного характеру після тривалого періоду щодо заборони проведення бойових стрільб на полігонах України.

Зокрема, за період з 1996 по 2011 роки частини ЗРВ неодноразово залучались до виконання тактичних навчань з бойовою стрільбою:

на полігоні "Чауда" – 72 підрозділи;

4 жовтня 2001 року на полігоні Російської Федерації "Опук" – 10 підрозділів;

11 вересня 2003 року – на полігоні Російської Федерації "Ашулук" – 4 підрозділи;

11 жовтня 2007 року – на полігоні Російської Федерації "Ашулук" – 4 підрозділи;

2006 року – на полігоні Російської Федерації "Телемба" – 4 підрозділи.

В другій половині вересня 2011 року вперше в історії України на полігоні "Чауда" відстріляв ЗРК С-300ПС, що надійшов у один із підрозділів ЗРВ після середнього ремонту на підприємстві "Укроборонсервіс". Комплексу, що відслужив два десятиріччя, завдяки ремонту подовжили ресурс ще на 5 років.

На сьогодні ми можемо засвідчити той факт, що всі підрозділи, які залучались до проведення тактичних навчань з бойовою стрільбою на полігонах Російської Федерації та полігоні "Чауда", отримали позитивні оцінки. Офіцери та військовослужбовці контрактної, строкової служби отримали бойовий досвід, який, безумовно, буде використаний у подальшому.

ВИЗНАЧНА ДАТА

Подвійне свято

25 листопада від імені Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України тимчасово виконуючий посаду першого заступника командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенант Василь Нікіфоров вручив Бойовий Прапор 831-й Миргородській гвардійській Галацькій орденів Червоного прапора і Кутузова бригаді тактичної авіації, що дислокується на Полтавщині. Урочистий ритуал відбувся під час святкування 70-ї річниці з дня створення частини.

– Особовий склад бригади надійно стоїть на сторожі мирного неба. Заступаючи на бойове чергування мирного неба нашої незалежної України, ви гідно продовжуєте славу попередніх поколінь військових авіаторів, роблячи вагомий внесок у зміцнення обороноздатності рідної Вітчизни, – наголосив генерал-лейтенант Василь Нікіфоров, вітаючи колектив військової частини.

– Свої високі професійні навички Миргородські авіатори неодноразово демонстрували і в повсякденному житті, і під час навчань, – відмітив командир бригади полковник Олег Гесь. – Не став винятком і нинішній, ювілейний рік. Ми виконували завдання в ході міжнародних навчань "Безпечне небо – 2011", дослідницьких командно-штабних навчань "Адекватне реагування – 2011", під час тренувань чергових сил. Не менше завдань доведеться виконувати особовому складу й наступного року. Але я впевнений, миргородці будуть на висоті!

Після урочистого ритуалу ветерани та численні гості відвідали парк бойової техніки, кімнату Бойової слави, ознайомились із цікавими фактами життєдіяльності частини.

Згодом свято продовжилось в одному з Палаців культури міста, де зібрались не тільки військовослужбовці частини та ветерани, а й члени їх родин, молодь міста. Адже багато хто з них так або інакше пов'язані з військовою частиною, багато хто мріє про військову службу в прославленій бригаді.

Як заведено, до свята гості підготували чимало подарунків. Зокрема, творчий колектив Друкованого органу Міністерства оборони України "Крила України" презентував книгу "FLANKER в небі України", присвячену історії освоєння військовими частинами та підприємствами України винищувача Су-27.



Миргородський авіапункт був першою у Військово-Повітряних Силах Радянського Союзу частиною, переозброєною на цей тип авіаційної техніки.

Ще одним подарунком для миргородських захисників неба став виступ колективу ансамблю пісні і танцю Центру військово-музичного мистецтва під керівництвом майора Ігоря Ковтуна. Військові артисти з Вінниці відтворили найкращі музичні твори про військову авіацію та запропонували господарям свята, гостям та запрошеним хореографічні постановки "Подільський клин", "Гопак", сучасні вокальні композиції "Офіцерська честь", "Небо вибрало нас", "Льотчик, мій льотчик" та попури на теми пісень про авіацію різних часів.

За сумлінне виконання своїх обов'язків десятки військовослужбовців бригади були заохочені наказами Командувача ПС ЗС України, командира частини, отримали нагороди з рук представників місцевих органів державної влади та самоврядування.

Віктор Гедз. "Крила України"
Фото автора.

ПРОФЕСІЙНЕ СВЯТО

30 листопада –
День
радіотехнічних
військ
ПС ЗС України

У Вінниці, на території Командування Повітряних Сил, відбулись урочисті заходи з нагоди святкування Дня радіотехнічних військ Повітряних Сил Збройних Сил України.

В урочистостях взяли участь тимчасово виконуючий посаду першого заступника командувача Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Василь Нікіфоров, генерали та офіцери Командування, ветерани радіотехнічних військ та військ протиповітряної оборони.

Під час урочистого зібрання генерал-лейтенант Василь Нікіфоров вручив кращим військовослужбовцям радіотехнічних військ відзнаки, грамоти та подяки від начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України, командувача Повітряних Сил.

У вітальному слові генерал-лейтенант Василь Нікіфоров підкреслив, що військовослужбовці радіотехнічних військ гідно виконують свій професійний обов'язок, бережуть та примножують славі бойові традиції ветеранів протиповітряної оборони, які в різні роки боронили мирне небо Вітчизни.

– Щоденно воїни радіотехнічних військ виконують бойове завдання – несуть бойове чергування з охорони повітряного простору України. Вони є "очима" авіації та зенітних ракетних військ. Без належної фахової роботи бойових обслуг радіолокаційних підрозділів практично неможливе успішне виконання будь-якого завдання як льотної, так і зенітної ракетної компоненти, – зазначив генерал-лейтенант Василь Нікіфоров.

Роман Юрчило.



Мабуть, не помилюся, якщо скажу, що більшість офіцерського корпусу будь-якої армії складають люди, які за покликом серця чи життєвих обставин потрапили на військову службу та є першими професійними військовими у своєму роду. Трохи менше – тих, хто обрав військову стежу за прикладом батька-офіцера. І ще менше – представників військових династій, у яких службі Вітчизні присвятили своє життя декілька поколінь. Це – родини, у яких такі поняття, як “честь”, “Присяга” і “Батьківщина” культивуються з дитинства. Серед таких військових династій – люди, про яких гімнетсья далі.

Служить у Дніпропетровському гарнізоні сім'я Герасимових, точніше – Подим-Герасимових, оскільки дружина старшого лейтенанта Віталія Герасимова носить подвійне прізвище – старший лейтенант Ірина Подима-Герасимова. Офіцерське подружжя проходить службу на запасному командному пункті Повітряного командування “Центр”. Чоловік є старшим офіцером з обробки радіолокаційної інформації, а дружина – інженер автоматизованих систем управління. Два офіцери, два старші лейтенанти, обидва – випускники Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Чим же цікава ця молода сім'я?

Ірина Подима-Герасимова є яскравою представницею військових династій. І розпочався військовий шлях цієї династії у повоєнні роки, коли двоюрідний дідусь Ірини став військовим льотчиком. Згодом, у сімдесятих роках минулого століття, вже її батько, Віктор Подима, вступав до військового училища за прикладом свого дядька, на той час – уже полковника, військового льотчика 1-го класу, який обіймав посаду начальника політвідділу дивізії військово-транспортної дивізії у Кривому Розі. Забігаючи наперед, можна сказати, що військову службу ця людина закінчила генерал-майором, на посаді начальника політвідділу Головного штабу ВПС Збройних Сил СРСР.

Отже, за прикладом рідного дядька, Віктор Подима пішов у військову авіацію, став курсантом Ворошиловградського вищого військового авіаційного училища штурманів. Першим місцем служби офіцера бойового управління лейтенанта Подима став монгольський гарнізон Маніту. Згодом – Вознесенськ, аеродром Мартиновка. Пізніше протягом чотирьох років офіцер очолював командний пункт винищувального авіаполку на аеродромі Лиманське. А після закінчення Військово-повітряної академії імені Ю.О.Гагаріна в Моніно потрапив до Миколаєва, в Центр бойової підготовки. Згодом – посада начальника штабу винищувального авіаційного полку в Старокостянтинові, а потім – оперативний відділ 14-ої Повітряної армії, Львів.

Декілька років Віктор Олександрович служив у Вінниці, в оперативному управ-

Кажуть, є така професія – захищати Батьківщину. А є й родини, які обрали цю благородну професію, ставши військовими династіями. Серед таких – родина Подим-Герасимових, про яку ми розповімо вам сьогодні...

Офіцерська родина

лінні штабу Командування Військово-Повітряних Сил. А у 2001 році начальник відділу оперативного управління полковник Віктор Подима отримав призначення на посаду начальника оперативного відділу 5-го авіаційного корпусу. На цій посаді в Одесі полковник прослужив 4 роки, а потім – знову Вінниця, посада начальника відділу, а в 2010 році – звільнення у запас.

Як це нерідко буває, з армією пов'язала своє життя й дружина Віктора Олександровича, старший солдат запасу Наталія Подима. Коли мешкали у Старокостянтинові, Наталія Анатоліївна служила спочатку у полку безпілотних літальних апаратів, а згодом – у шифрувальному відділі бомбардувальної авіаційної бригади. В Одесі, а згодом – й у

Вінниці проходила службу у військах зв'язку, на автоматизованій системі управління “Дніпро”.

Зважаючи на те, що і батько, і мати носили військові однострої, немає нічого дивного у тому, що професійними військовими стали і їх діти. Майор Станіслав Подима після закінчення Харківського інституту льотчиків служив спочатку на посаді офіцера з безпеки зв'язку, а згодом – начальника телеграфного центру окремого вузла зв'язку в Одесі. Потім – організаційно-мобілізаційний відділ та командний пункт Повітряного командування “Південь”. Сьогодні він є слухачем Національного університету оборони України.

Цікаво, але військову стежу обрала й донька Ірина. Вступивши до Харківського університету Повітряних Сил, вона здобувала освіту офіцера-зв'язківця. Там, у Харкові, вона знайшла і свою долю, зустріла свого майбутнього чоловіка, красеня-спортсмена Віталія Герасимова.

Віталій – перший військовий у своїй сім'ї. Родом він з Дніпропетровщини. Після закінчення дев'ятого класу хлопець залишив рідний Павлоград, одягнувши однострій ліцеїста в Донецьку. А в 2003 році, закінчивши Донецький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою із золотою медаллю, став курсантом Харківського університету Повітряних Сил.

Те, що для навчання Віталій свого часу обрав саме ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою, означає не лише те, що він вирішив стати військовим, а ще й те, що він насправді посилено займався спортом. Ще у 8 класі він зацікавився пауерліфтингом. А вже через місяць тренувань хлопець став спочатку чемпіоном міста, а невдовзі – і всієї Дніпропетровської області з цього виду спорту. Він продовжував тренуватися і під час навчання у ліцеї, і, згодом, в університеті.

– Серйозно займатися спортом я почав на 3 курсі університету, – розповідає офіцер. – Саме тоді, на чемпіонаті Харківської області серед вузів із пауерліфтингу

доля звела мене з видатним спортсменом. Це був віце-богатир України 2005 року, майстер спорту, заслужений тренер України Роман Васильович Новик, завдяки якому, я, власне, і став спортсменом.

Роман Новик побачив у курсанті задатки великого спортсмена і почав серйозно тренувати його. А невдовзі почав брати з собою на різні змагання. Вже – не як спортсмена з пауерліфтингу, а богатирського багатоборства. Це – порівняно новий для нашої країни вид спорту. У світі він відомий як

World Strongest Man. Уже в 2006 році старшокорсник Харківського університету Повітряних Сил

імені Івана Кожедуба дебютував на одному з етапів богатирського багатоборства в Одесі.

А потім – постійні напружені тренування, чемпіонати. У 2006-2008 роках Віталій тричі ставав срібним призером чемпіонату Збройних Сил України з армреслінгу, у 2007-му – срібним призером чемпіонату Харківської області з пауерліфтингу. Відтоді ж, коли юнак вперше побував на виступі найсильнішої людини планети Василя Вірастюка, він раз і назавжди “захворів” на богатирські ігри. З тих пір Віталій Герасимов багато разів ставав призером Богатирських ігор на кубок Василя Вірастюка.

Багатим на перемоги став для лейтенанта Герасимова 2009 рік. Тоді він став, показавши результат майстра спорту міжнародного класу, чемпіоном рідної Дніпропетровщини з жиму лежачи, посів 9-е місце, показавши, між іншим, результат майстра спорту України, у чемпіонаті “Богатир року”, а згодом виборив титул найсильнішої людини світу 2009 року, ставши чемпіоном світу у чемпіонаті World Strongest Man 105. Не менш вдалим для спортсмена став і минулий рік. У 2010-му Віталій знову став найсильнішою людиною світу за цією ж версією, а також вивів на перше місце свою команду у матчі богатирів “Україна – Європа”.

Цього року він також був капітаном української збірної команди, тільки – вже на матчі “Україна – Америка”, і знову команда виграла матч. Цікаво, що ця перемога стала подарунком спортсменів своїй Батьківщині, адже відбувся матч у День незалежності України. А ще у 2011-му Віталій Герасимов взяв участь у чемпіонській лізі найсильніших людей планети, що відбулась восени у Канаді (Strongman Champions League Canada Competition Semi-final), став чемпіоном України з пауерліфтингу і жиму лежачи та переможцем Кубка Донбасу. Сьогодні Віталій є майстром спорту міжнародного класу з богатирського багатоборства, заслуженим майстром спорту з богатирського багатоборства та майстром спорту міжнародного класу з жиму лежачи. Крім того, офіцер – володар семи світових рекордів.

Така ось богатирська військова династія є у наших Повітряних Силах. Як бачимо, при бажанні, можна і свої службові обов'язки якісно виконувати, і принести прапору Повітряних Сил славу на міжнародній арені. А найсильніша людина світу у наших лавах – честь велика! Непоганий подарунок на 20-річчя Збройних Сил України!

Олексій Береговий.

Найважче завжди людям, яким у добу змін доводиться обіймати керівну посаду, адже потім дії тих, кого справедливо можна назвати людьми епохи, судитимуть історики та нащадки. Генерал-майор запасу Юрій Петров – якраз із цієї когорти. Доля його ровесників взагалі неординарна: народжені переможного сорок п'ятого року, вони мали нелегке дитинство та йшли по життю, всього досягаючи самотужки. І чимало з них досягли неабияких висот. Принаймні, взяти хоча б випуск Харківського вищого військового авіаційного училища льотчиків 1967 року: перший Міністр оборони України генерал-полковник запасу Костянтин Морозов, колишній командувач ВПС України, а згодом – перший заступник міністра надзвичайних ситуацій України генерал-полковник запасу Володимир Антоненко, перший начальник штабу ВПС України генерал-майор запасу Юрій Петров, його наступник на цій посаді генерал-лейтенант запасу Віктор Ляшенко, колишній міністр оборони Молдови генерал-майор Іван Косташ тощо, цей список можна продовжувати...

Юрію Миколайовичу Петрову, росіянину, який народився й виріс в Україні, довелося взяти активну участь у процесі формування національних Військово-Повітряних Сил два десятиліття тому. Сказати точніше – він грав тоді другу скрипку, адже обіймав посаду начальника штабу – першого заступника командувача ВПС України.

До цієї посади військовий льотчик першого класу генерал-майор Петров йшов двадцять років після закінчення училища. Перші п'ять років – у Польщі, в Північній групі військ, де молодий офіцер пройшов посади льотчика, старшого льотчика та командира авіаційної ланки. Згодом, до посади заступника командира ескадрильї, служив на Смоленщині. Після закінчення Військово-повітряної академії імені Ю.О.Гагаріна був “експериментальним” “літаючим” начальником штабу полку у Буялику, на Одещині. Там підполковник Петров літав на розвіднику Як-28Р. Це був п'ятий освоєний льотчиком тип літака (в училищі він освоїв Як-18, Л-29, МіГ-15 та МіГ-17). Літати б ще й літати, але у 1981 році 36-річного льотчика лікарі відсторонили від льотної роботи. Так Юрій Миколайович потрапив до Вінниці, ставши старшим офіцером, а згодом – заступником начальника оперативного відділу 24-ої Повітряної армії Верховного Головнокомандування. А вже через шість років з посади начальника оперативного відділу полковник поїхав до Москви, ставши слухачем

Так зароджувалися Військово-Повітряні Сили України...

Академії Генерального штабу.

Коли настав злам епох, у дев'яносто першому, генерал-майор авіації Юрій Петров ось уже два роки очолював штаб 24-ої ПА ВГК. Серпневий путч, як згадує генерал, армії не торкнувся – буремні події обійшли стороною. А ось взимку після того, як на Всеукраїнському референдумі народ України висловив своє бажання жити у Незалежній Україні, події почали стрімко розгортатися...

– У Москві спочатку намагалися залишити єдину армію – Об'єднані Збройні Сили СНД, – згадує ветеран військової служби. – Втім, уже напередодні Нового, 1992-го року більшість генералів та офіцерів розуміли: це неможливо, адже не може бути державності без власних збройних сил. Ну а те, що Україна стала суверенною державою, було вже фактом. І тоді ми почали готувати війська до Присяги на вірність Українському народу.

Так, цікаві були часи. Генерали з російськими прізвищами – Морозов, Лопатін, Васильєв, Петров, Алексєєв та інші – присягали Україні, а чимало їхніх колег з українськими прізвищами залишалися служити по той бік нового кордону...

– Підхід до такого питання, як необхідність складання Військової присяги, був спокійним, виваженим, ніхто нікого не примушував, – продовжує спогади Юрій Миколайович. – Наприклад, заступник командувача армії генерал Рубцов, коли ми готувалися після Нового року до Присяги, раптом почав нервувати. Я поцікавився причиною. Виявилось, що йому, корінному лєнінградцю, зателефонував колега, теж заступник командувача повітряної армії з Ленінграда, й запропонував помінятися: той, українець, у Вінницю, а Рубцов – на його місце. Тоді я й кажу йому, мовляв, все нормально, чого нервувати, адже нікого ж не примушують присягати, присяга – справа добровільна!

Особисто Юрій Миколайович Петров, росіянин, для себе вирішив залишатися в Україні, де народився й прожив усе життя (окрім навчання в академіях та служби в Північній групі військ). Так само визначився і командувач армії генерал-лейтенант авіації Валерій Васильєв, який невдовзі став першим командувачем українських ВПС. Йому, білорусу, телефонували з Мінська, пропонуючи посаду... міністра оборони Білорусі! Та генерал відмовився й присягнув Україні. І так тоді багато хто робив.

– Текстів присяги було, наскільки я пам'ятаю, три, – говорить генерал Петров. – Перший – на вірність Російській Федерації з Москви надіслали. Згодом – Об'єднаним Збройними Силами СНД – звідти ж. Аби не втрачати могутнє авіаційне угруповання, яким на той час була 24-а армія, Москва вирішила віднести її до стратегічних ядерних сил і під цим приводом включити до ОЗС СНД. Та цей крок не вдався, оскільки 24-а армія ніколи не була стратегічною. Так, її літаки могли бути носіями ядерної зброї, але армія – оперативного призначення ВГК.

Тексти присяги з Москви надходили, але начальник штабу армії дав команду офіцерам шифрувального відділу у війська їх не спускати. Так папірці накопичувалися у восьмому відділі, а війська тим часом готувалися до складання Присяги.

Присяга відбулася 11 січня 1992 року, і першими її у Військово-Повітряних Силах України, що знаходилися в стадії формування, склали генерали та

офіцери командування дислокованої у Вінниці 24-ої ПА ВГК – кістяк майбутнього штабу Командування ВПС.

Чому ж столицею української військової авіації було обрано саме Вінницю? Відповідь проста: з чотирьох дислокованих в Україні армій вінницька була найпотужнішою, до того ж Вінниця розташована майже у центрі країни. 17-а Повітряна армія, якою до призначення на посаду Міністра оборони України командував генерал-майор авіації Костянтин Морозов і штаб якої дислокувався в Києві, основою для Командування ВПС стати не могла аж ніяк. По-перше, це була, по суті, "шкільна" армія, адже складалася вона з двох льотних, одного штурманського та трьох авіаційно-інженерних і одного авіаційно-технічного училищ, а також менше ніж з десяти навчальних авіаполків цих училищ. По-друге, у Вінниці був сильнішим керівний склад: тоді, як у штабі 17-ої армії лише один генерал був з освітою Академії Генштабу, то у 24-ій – майже всі. Ідею створення Командування ВПС у Вінниці підтримав і Міністр оборони.

Не обійшлося, на жаль, і без ексцесів. Війська склали Присягу трохи пізніше Вінниці, але – в один день.

– Першими доповіли миргородці, – повертається до спогадів сивочолий льотчик. – Там на вірність Україні присягнуло понад 70% особового складу. Ні, за показниками ми не гналися, але намагалися зберегти кожного військово-випускника, тим більше – льотчика. Як і всі, я добре пам'ятав ще з училища, скільки коштує підготовка одного льотчика першого класу. Не знаєте? А рівно стільки, скільки він важить, тільки – у золотому еквіваленті! Адже на одного льотчика в повітрі працюють десятки людей та одиниць техніки на землі. І поки льотчик готується до рівня першого класу, він насправді стає золотим!..

Взагалі, як говорить генерал-майор запасу Юрій Петров, із винищувачами було легше, адже більшість училищ винищувальної авіації розташовувалися в Україні, тож і більшість їх випускників були вихідцями з України. А ось бомбардувальники, в особному, закінчували училища в Росії...

– Після Миргорода про приведення особового складу до Присяги доповіли інші частини. Мовчав чомусь Старокостянтинів... І ось – надзвичайна подія, шість літаків Су-24 на чолі з одним із заступників командира дивізії полковником Чорним під час обльоту раптом відхиляються від маршруту і через Білорусь перелітають на аеродром Шталоново під Смоленськом – якраз туди, де мені довелося командувати ескадрильєю перед академією... І одразу після цього своїм ходом, на власному автомобілі, в Росію їде начальник штабу полку підполковник Криштопа, який прихопив із собою Бойовий прапор частини... Згодом, під час переговорів у Москві, я зустрів одного кашника, російського генерала. Так він відверто мені сказав: "Цілий місяць ми чекали в Шталоново весь старокостянтинівський полк, а перелетіло лише шість бортів..."

На щастя, це був єдиний випадок угону літаків з території України, в інших частинах обійшлося без ексцесів. А авіаційне угруповання в Україні було величезне! 49 авіаційних полків, що входили до складу 10 авіадивізій, а крім того – 11 окремих ескадрилей, 7 військових авіаційних училищ, 11 авіаремонтних заводів, плюс – центри перенавчання льотного складу, різноманітні частини забезпечення, науково-дослідницькі установи, школи молод-

ших авіаційних спеціалістів тощо. А штатна чисельність особового складу ВПС України тоді була приблизно такою, як сьогодні Збройних Сил України в цілому – 120 тисяч військово-випускників. Що ж стосується літальних апаратів, що знаходилися на озброєнні цієї армії, то їх було 3000, з яких половина – бойові.

– Труднощі у нас тоді виникли з Дальньою та військово-транспортною авіацією, – зізнається Юрій Миколайович. – У Москві та Києві пройшло чимало зустрічей та переговорів, під час яких ми з російською стороною "ділили" авіацію. З частин стратегічної авіації нам дісталися дві дивізії – у Полтаві та в Прилуках. Доцільність залишення у бойовому складі ВПС України літаків Ту-95МС ми тоді довели так: літаючи над територією України, вони, у разі необхідності, здатні вражати цілі на відстані до 5000 кілометрів. Тобто, для виконання бойових завдань на такій відстані їм не потрібно навіть перетинати державний кордон.

Що ж стосується ракетноносців Ту-160, то їх ми пропонували залишити для доставки космічних ракет, адже Україна – космічна держава, яка, втім, не має власного космодрому. А ось Ту-22МЗ могли працювати за програмами екологів. З ВТА нам залишилося дві дивізії – у Мелітополі та в Кривому Розі. Питання ми вирішували зі своїми ж однокашниками, тому труднощів не було: наведено гідну аргументацію – підписано угоду. Пам'ятаю свою розмову з начальником штабу військово-транспортної авіації ВПС Російської Федерації генерал-майором авіації Володимиром Георгійовичем Устиновим. Він, мій однокурсник по академії ГШ, приїхав тоді на чолі російської делегації до Києва, аби розділити ВТА. А я йому й кажу: "Що ж ділити, Володю, якщо наша Верховна Рада вже прийняла закон: усе, що знаходиться на території України, їй і належить!" Володимир Георгійович – людина розумна, тож питання із ВТА було вирішено одразу ж і – без проблем.

Отож, Україні дісталось 2 стратегічних дивізії Дальньої авіації та 2 дивізії ВТА. Якою ж була їхня доля? Історія відбувалася на наших очах... Ту-160-і передавалися потім Росії, а Ту-95-і та Ту-22-і різалися на металобрухт, відповідно до міжнародних домовленостей... На жаль, не все так, як хотілося б, склалося і з військово-транспортною авіацією...

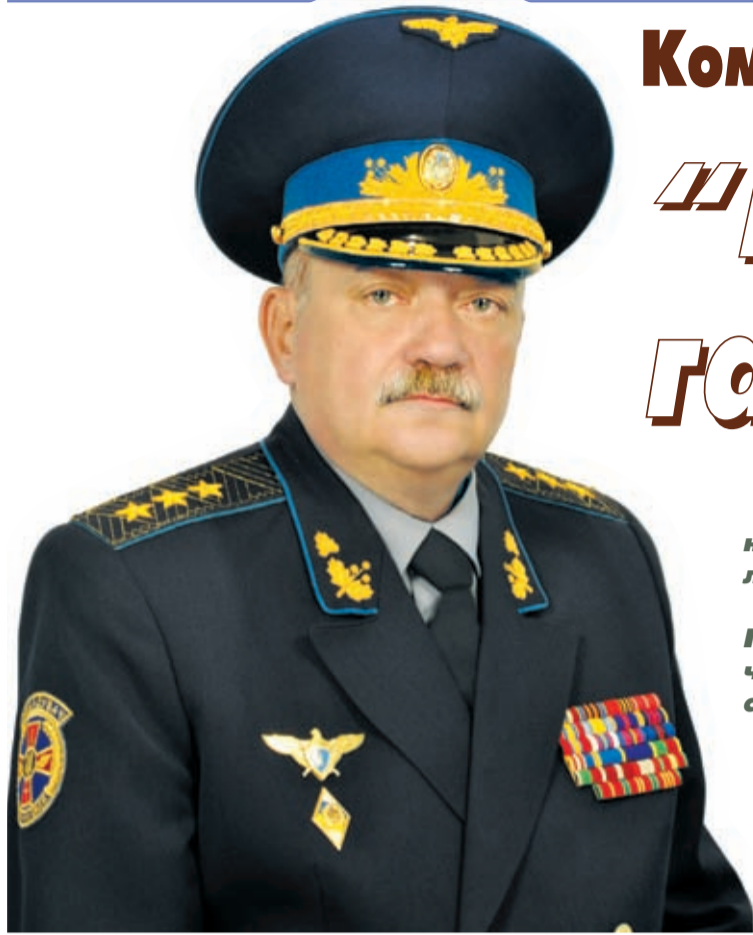
– Не потягнули ми, як показав час, ті дві дивізії, не змогли боротися за них вже зі своєю, українською владою, – з боєм зітхає сивий генерал.



– Спочатку ми виділяли борти для забезпечення польотів Президента України за кордон – Іл-76 виділялися для засобів зв'язку. А згодом з СБУ надійшов документ: передати 5 конкретних літаків із бортовими номерами такими й такими. До того ж – найновіші машини!.. Потім – так само, конкретні борти – чотири літаки мусили передати до міжнародної програми з боротьби із нафтовими плямами. Потім, вже за президентства Леоніда Кучми, нове розпорядження: передати 4 літаки для потреб КБ "Південне"... Що найцікавіше, нові літаки забирали, а екіпажі залишалися "безлошадними". Аби хоч якось підтримувати льотний вишкіл та навченість екіпажів тоді, коли почалися суттєві проблеми із паливом, ми передавали літаки в оренду приватним авіакомпаніям, які брали літаки разом з екіпажами...

Попри нестачу пального командування Військово-Повітряних Сил України робило все, щоб зберегти потенціал цього виду Збройних Сил. Хоча й вже не у такому масштабі, але проводилися льотні навчання, збори. А чого варті хоча б два факти з початку 90-их років – турне із демонстраційними польотами українських винищувачів у Канаді й США та гуманітарна місія в горах Сванетії, де українські вертолітники рятували біженців, знімаючи, іноді й під вогнем бойовиків, замерзлих людей із засніжених кавказьких перевалів!.. Так, це все було. Так зароджувалися Військово-Повітряні Сили України!

Олексій Тригуб.
Фото з архіву редакції.



Командувач Повітряних Сил ЗС України

“Повітряні Сили гарант цілісності й

Повітряні Сили – вид Збройних Сил України, який вважається одним із головних носіїв бойового потенціалу Збройних Сил і є важливим гарантом цілісності і незалежності нашої держави.

Повітряні Сили були сформовані на базі Військово-Повітряних Сил та Військ Протиповітряної оборони і є єдиним видом Збройних Сил, який в умовах мирного часу виконує бойове завдання з охорони державного кордону у повітряному просторі та протиповітряної оборони важливих державних об'єктів.

– Підведені підсумки року, що минає. Якими здобутками відмічений 2011 рік для ПС ЗС України?

– У 2011 році, згідно з планом бойової та оперативної підготовки, авіація, зенітні ракетні, радіотехнічні та спеціальні війська виконували завдання щодо підтримання належного рівня бойової підготовки та виучки особового складу постійним удосконаленням своїх професійних навичок під час планових навчань та тренувань.

Зокрема, головні зусилля в підготовці органів військового управління були зосереджені на забезпеченні здатності надійно управляти підпорядкованими військами (силами), досягненні спроможності військовими частинами та підрозділами виконувати покладені на них завдання за призначенням у будь-яких умовах обстановки, а також підтриманні рівня готовності органів військового управління, Чергових сил з протиповітряної оборони важливих державних об'єктів, військових частин і підрозділів Об'єднаних сил швидкого реагування до виконання визначених завдань.

Проведені заходи бойової підготовки протягом року дозволили підтримати рівень готовності військових частин Повітряних Сил Збройних Сил України, які залучаються до несення бойового чергування з ППО, досягти підвищення рівня підготовки льотних екіпажів, злагодженості бойових обслуг зенітних ракетних, радіотехнічних військ, розвідки, військ зв'язку та інформаційних систем.

Цього року у системі бойової підготовки проведено більше 350 основних заходів, що дало змогу значно вдосконалити льотний вишкіл екіпажів та польовий вишкіл підрозділів зі складу ОСШР, чергових сил з протиповітряної оборони важливих об'єктів держави. Особовий склад з'єднань та частин набув практичного досвіду застосування озброєння та військової техніки.

В умовах жорсткої економії фінансових ресурсів при проведенні заходів бойової та оперативної підготовки вдалося не допустити зниження, а у військових частинах, що входять до складу ОСШР ЗС України та залучаються до бойового чергування, підвищити льотний вишкіл і натренованість льотного складу та його злагодженість. Організовано цілеспрямовану підготовку молодих льотчиків шляхом включення їх до складу екіпажів ОСШР.

Загалом, в цьому році авіаційні частини виконали більше 350 льотних змін з загальним нальотом понад 4200 годин.

Середній наліт на визначений екіпаж склав понад 19 годин, решти екіпажів – понад 15 годин.

Основним заходом року, який дозволив практично оцінити рівень підготовки військових частин Повітряних Сил, було дослідницьке командно-штабне навчання з органами військового управління та військами (силами) “Адекватне реагування-2011” під загальним керівництвом начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України. В ході навчання було проведено бойові стрільби підрозділами зенітних ракетних військ на полігоні “Чауда”, льотно-методичний збір, виконання бойових стрільб по повітряних мішенях та виконання комплексу льотно-тактичних вправ з практичним бомбометанням та пусками ракет винищувальної авіації, тактико-спеціальне навчання з окремим полком дистанційно керованих літальних апаратів Повітряних Сил Збройних Сил України з веденням повітряної розвідки та забезпеченням мішенями бойових стрільб підрозділів зенітних ракетних військ та авіації Повітряних Сил Збройних Сил України.

До цього масштабного заходу було залучено: від авіації більше 30 літальних апаратів та екіпажі (Су-27, Су-27УБ, МіГ-29, МіГ-29УБ, Ан-26, Мі-8); для забезпечення дій інших видів ЗС України більше 10 літальних апаратів (Су-24М, Су-24МР, Су-25, Іл-76); від зенітних ракетних військ до 20 підрозділів, на озброєнні яких знаходяться зенітні ракетні системи близької, середньої та дальньої дії; від військової частини розвідки до 15 одиниць дистанційно керованих літальних апаратів (ВР-2 “Стриж”, ВР-3 “Рейс”), а також підрозділи радіотехнічних військ, зв'язку, логістики.

Одним із важливих цьогорічних заходів підготовки стало проведено влітку тренування з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного характеру та можливих терористичних актів на базі однієї із військових частин логістики, що на Хмельниччині. Воно дало змогу на практиці відпрацювати питання організації взаємодії з місцевими органами виконавчої влади, підрозділами МНС, МВС, підрозділами військово-медичних структур.

– Складовою бойової підготовки вже давно стала участь Повітряних Сил у заходах міжнародного співробітництва. Чим відзначено нинішній рік?

– Протягом року Повітряні Сили неодноразово брали участь у заходах міжнародно-

го військового співробітництва. Зокрема було проведено більш ніж 70 планових і позапланових заходів – більша половина із них за межами України.

Основні зусилля співпраці з нашими закордонними колегами були спрямовані на встановлення і розвиток зв'язків із відповідними військовими структурами військово-повітряних сил та протиповітряної оборони зарубіжних держав та міжнародними організаціями з метою зміцнення воєнної безпеки України, забезпечення її національних інтересів у сфері оборони, сприяння процесам європейської інтеграції, поширення в світі позитивного іміджу України та її Збройних Сил.

Особливістю організації та проведення заходів міжнародного військового співробітництва у поточному році було те, що більшість заходів вдалося спрямувати на вивчення позитивного досвіду передових країн світу щодо реформування і розвитку ПС ЗС України, обмін досвідом з утримання та експлуатації озброєння та військової техніки, підготовку сил та засобів ПС ЗС України, які визначені до участі у Процесі планування та оцінки сил (ППОС), розвиток досягнень Цілей партнерства та розширення участі України у програмі НАТО з обміну даними про повітряну обстановку (ASDE). Повітряні Сили Збройних Сил України відновили свою участь у Міжнародному авіасалоні Royal International Air Tattoo 2011, який проходив на базі ВПС Великобританії Фейрфорд у графстві Глостершир.

В рамках виконання міжнародних угод успішно проведено спільну українсько-датську операцію “Північний сокіл – 2011” (перевезено понад 600 тисяч літрів пального, 35 тонн спеціальної техніки та інших вантажів з авіабази ВПС США “Туле” на данську полярну станцію “Норд” на півночі острова Гренландія). Окрім того, підготовлено 2 екіпажі для польотів по міжнародних повітряних трасах, здійснено самооцінку НАТО другого рівня двох екіпажів та літака Іл-76МД. Це забезпечило можливість розпочати з 1 липня (по 31 грудня 2011) чергування екіпажів та літака Іл-76МД у складі 17-ї ротації Сил негайного реагування НАТО та чергування у складі бойової тактичної групи ЕС “HELBROC”. Також виконано завдання з евакуації громадян України з Лівії та перевезення військової техніки та вантажів за кордон в інтересах Міністерства оборони та “Укрспецекспорту” літаками військово-транспортної авіації Іл-76.

– Товаришу Командувач, Повітряні Сили – наймолодший вид ЗС України. Його формування проходило за Вашої безпосередньої участі. Чи можна говорити про завершення цього процесу?

– Повітряні Сили сформовано на базі Військово-Повітряних Сил та Військ ППО на початку 2005 року. Цей процес не був легким та супроводжувався запеклими дискусіями серед військових фахівців. Неодноразово змінювались державні нормативні акти, якими визначалось спільне або окреме існування сил та засобів авіації і протиповітряної оборони.

В подальшому в ПС ЗС України, у відповідь до Державної програми розвитку Збройних Сил на 2006–2011 роки, успішно проходять заходи, спрямовані на підвищення боєздатності та оперативних спроможностей виду. Розпочато процес створення автоматизованої системи управління авіацією та протиповітряною обороною, побудову єдиного радіолокаційного поля в рамках автоматизованої системи управління.

Наступний крок – удосконалення елементів системи управління, структур з'єднань та частин. В цей же період реформовані авіаційні винищувальні бригади, штурмова авіаційна бригада, авіаційна бригада бомбардувально-розвідувальна в бригади тактичної авіації, а авіаційні бригади транспортні – в бригади транспортної авіації. Подальше їх удосконалення відбувається шляхом оптимізації чисельності, покращення якості людських ресурсів, опанування нових форм і способів застосування, оснащення новими та модернізованими зразками озброєння і військової техніки, підвищення рівня підготовки.

Сьогодні Повітряні Сили – це високоманеврений вид Збройних Сил, призначений для попередження про напад повітряного противника, захисту важливих адміністративно-політичних центрів і прикриття промислово-економічних районів, угруповань Збройних Сил, важливих військових та інших об'єктів від ударів з повітря, завоювання переваги у повітрі, авіаційної підтримки військ, висадки повітряних десантів та боротьби з десантами противника на землі і у повітрі, здійснення повітряних перевезень тощо.

До виконання завдань бойового чергування з охорони державного кордону у повітряному просторі та протиповітряної оборони важливих державних об'єктів щоденно залучається понад 3000 чоловік особового складу до 400 одиниць озброєння та військової техніки. Черговими силами здійснюється протиповітряна оборона державного кордону України в повітряному просторі загальною протяжністю близько 7000 кілометрів. В середньому за добу виявляється та проводиться близько 1600 цілей.

З початку 2011 року виявлено і проведено понад 480 тис. цілей, виявлено 22 порушення правил використання повітряного простору державного кордону України.

Неодноразово, під час проведення перевірок Президентом України – Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України, Міністром оборони України чергові сили з протиповітряної оборони оцінювались як “готові до виконання завдань за призначенням”. У 2011 році чергові сили перевірялись майже 60 разів, із них 25 разів польотами контрольних цілей та 33 рази – імітованими цілями.

Стан бойової готовності чергових сил та засобів, рівень підготовки командирів, штабів, офіцерів органів управління, особового складу забезпечують безумовне виконання завдань з протиповітряної оборони. Крім того, у Повітряних Силах створено та утримується у відповідності до встановлених вимог необхідний запас матеріальних засобів.

Сьогодні на захисті повітряного простору України знаходяться літаки третього та четвертого покоління – бомбардувальники Су-24М, винищувачі Су-27, МіГ-29, штурмовики Су-25, розвідники Су-24МР, транспортні літаки Ан-26, Іл-76, які за своїми можливостями та тактико-технічними характеристиками не поступаються кращим зразкам бойової авіаційної техніки провідних авіаційних держав. Війська протиповітряної оборони оснащені високоефективними зенітними ракетними комплексами дальньої дії типу С-200 та середньої дальності типу С-300, Бук-М1, радіолокаційними засобами, окремі із яких здатні здійснювати видачу радіолокаційної інформації у реальному масштабі часу тощо.

генерал-полковник Сергій Онищенко:

Збройних Сил України – незалежності держави..



Основним етапом у підготовці Повітряних Сил до "Євро-2012" було проведення в липні багатонаціонального навчання "Безпечне небо-2011" з залученням підрозділів Повітряних Сил Збройних Сил України, Військово-Повітряних Сил Республіки Польща та Сполучених Штатів Америки. Під час навчання проведено самооцінку 2-го рівня екіпажу та літака аеромедичної евакуації Ан-26 "Віта".

Також військово-транспортною авіацією виконано повітряне перевезення вертольотів та інших вантажів для забезпечення ротації українського миротворчого контингенту, який на сьогодні успішно виконує завдання у складі Місії ООН в Ліберії.

Успішно проведено двостороннє командно-штабне тренування з органами управління і черговими силами з ППО Повітряних Сил Збройних Сил України, Військово-Повітряних Сил Республіки Білорусь та Російської Федерації з практичним відпрацюванням дій чергових сил з ППО по порушниках державного кордону та по повітряних судах, що зазнали нападу повітряних терористів.

– 2011 навчальний рік Міністром оборони України в Збройних Силах визначений "Роком технічної готовності озброєння і військової техніки та підготовки професійного сержантського складу". Які досягнення Повітряних Сил в цьому напрямку?

– В умовах цього річного фінансування вдалось значно підвищити справність озброєння та військової техніки.

Так, в авіації відновлено справність більше 15 літаків

різних типів, в зенітних ракетних військах завершується ремонт зенітного ракетного комплексу типу С-300. Відновлено справність вузлів та агрегатів десяткам одиниць техніки зі складу зенітних ракетних комплексів, комплексів АСУ, радіолокаційних станцій, які залучені до виконання завдань бойового чергування.

Найважливіше – це створена і діє система підтримання справності та модернізації авіаційної техніки, до якої входять органи військового управління, авіаремонтні заводи та науково-дослідні установи, головною з яких є Державний науково-дослідний інститут авіації (ДНДІА), а також військові частини, які здійснюють експлуатацію авіаційної техніки.

Діяльність системи має достатньо розвинене законодавче та нормативно-правове забезпечення, яке визначає розподіл відповідальності, описує і узаконує процеси взаємодії суб'єктів системи підтримання справності і модернізації авіаційної техніки.

Виробничо-технологічною основою системи підтримання справності авіаційної техніки є авіаремонтні заводи, з кожним із яких Командування Повітряних Сил має надзвичайно тісні зв'язки та створює умови для їх розвитку. На даному етапі справність існуючої техніки бойового складу ми плануємо підтримувати шляхами за пріоритетністю. Передусім, це виконання контрольно-відновних робіт та переведення на експлуатацію за технічним станом, виконання ремонту за технічним станом або середнього ремонту, ви-

конання капітального ремонту, виконання індивідуального продовження встановлених показників (строків служби та ресурсів до першого ремонту, міжремонтного, встановленого) переважно тієї техніки, яка вже пройшла ремонт.

Результатом зазначених робіт стало призупинення падіння рівня справності авіаційної техніки та намічена тенденція щодо підвищення цих показників до кінця поточного року.

Необхідно зазначити, що модернізація авіаційної техніки під час виконання ремонту або переведення на експлуатацію за технічним станом на сьогодні є найбільш ефективним заходом підвищення її бойового потенціалу. Це дозволяє підтримувати бойову ефективність літаків при значно менших витратах у порівнянні із закупівлею нових літаків.

Поряд із цим, вітчизняними підприємствами та науково-дослідними установами, відповідно до проекту Державної оборонної програми розвитку озброєння та військової техніки Збройних Сил України на 2010-2015 роки, проводяться дослідно-конструкторські роботи (ДКР) зі створення нових зразків авіаційних засобів ураження.

З 2012 року ми перейдемо до виконання дослідно-конструкторських робіт зі створення універсального модуля керування для авіаційних бомб, а з 2014 року – до розробки керованої авіаційної ракети з активною радіолокаційною головкою самонаведення. Орієнтовний термін завершення зазначених робіт – 2015 рік. Виконання вказаних

ДКР, а також закупівля нових зразків авіаційних засобів ураження передбачена в проекті Концепції розвитку Повітряних Сил Збройних Сил України на період до 2025 року.

Відновлення та подальша безпечна експлуатація старіючого парку авіаційної техніки Повітряних Сил можлива переважно шляхом виконання її заводського ремонту, переведення на експлуатацію за технічним станом та індивідуального продовження термінів служби. Підтримання ж бойового потенціалу – шляхом модернізації.

Для забезпечення виконання заходів "Року сержанта" виконані практичні заходи для створення професійного сержантського складу Повітряних Сил Збройних Сил України та надані пропозиції щодо внесення змін до існуючої нормативно-правової бази та інших керівних документів стосовно підготовки професійного сержантського складу.

Зокрема, введені посади головних старшин повітряних командувань та головного старшини Повітряних Сил.

У навчальних частинах та коледжах сержантського складу Збройних Сил України підготовлено більше 1200 військовослужбовців військової служби за контрактом. Завдяки цьому до кінця року досягнуто близько 90% укомплектованості посад сержантського складу та практично 100% укомплектованості командних посад сержантського складу, що дало змогу виконати поставлені завдання та створити професійний сержантський корпус Повітряних Сил Збройних Сил України.

– Говорячи про підсумки року, що минає, хотілося б почути й про перспективи. Що чекає ПС ЗС України у майбутньому?

– Головною метою підготовки Повітряних Сил у 2012 навчальному році є набуття та удосконалення рівня злагодженості органів військового управління у перспективній організаційно-штатній структурі, забезпечення спроможності військ (сил) виконувати завдання за призначенням.

Серед основних завдань в наступному році є проведення заходів щодо забезпечення на належному рівні справності озброєння та військової техніки, підготовка органів управління, визначених сил та засобів ППО до виконання завдань з протиповітряної оборони з прикриття місць проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи з футболу Євро-2012. Окрім того, це і проведення українсько-датської операції з перевезення пального літаком Іл-76 ПС ЗС України для потреб ЗС Королівства Данія "Північний сокіл – 2012", підготовка до проведення комплексу навчань (тренувань) підрозділів ПС ЗС України з бойовою стрільбою, пусків ракет та практичних бомбометань під час головного заходу року – експериментального командно-штабного навчання під керівництвом начальника Генерального штабу Збройних Сил України.

Метою реформування і розвитку Військово-Повітряних Сил є створення сучасних, боєздатних, оптимальних за чисельністю Військово-Повітряних Сил, які спроможні з високою ефективністю виконувати завдання за призначенням.

Сьогодні в Повітряних Силах відпрацьований проект Концепції подальшого реформування і розвитку Військово-Повітряних Сил Збройних Сил України на період до 2017 року, де визначено основні напрями та завдання подальшого реформування і розвитку Військово-Повітряних Сил Збройних Сил України відповідно до принципів і пріоритетів державної політики у сфері національної безпеки і оборони, визначених Законом України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики", Стратегією національної безпеки України, Воєнною доктриною України, Стратегічним оборонним бюлетенем України та Концепцією подальшого реформування і розвитку Збройних Сил України на період до 2017 року. Це, у свою чергу, забезпечить формування якісно нового виду Збройних Сил, який в загальній системі Збройних Сил України не тільки задовольнить потреби забезпечення збройного захисту національних інтересів, а й максимально відповідатиме економічним і мобілізаційним можливостям держави.

– Дякую за розмову.

Роман Юрчило.

ВИПРОБУВАННЯ

Испытания "Булавы" перенесли на 2012 год

Испытания перспективной баллистической ракеты морского базирования Р-30 "Булава" возобновятся в 2012 году, сообщает "Интерфакс" со ссылкой на источник в Главном штабе ВМФ России. Ранее очередной испытательный запуск ракеты планировалось провести 28-29 ноября 2011 года. Как отмечает агентство, официального подтверждения переноса испытаний ракеты пока не поступало.

Ранее министр обороны России Анатолий Сердюков заявил, что запуск баллистической ракеты в 2011 году может не состояться, если на Белом море сложатся неблагоприятные погодные условия. В случае переноса испытаний "Булавы" на 2012 год, запуск ракеты состоится не позже мая. Очередной запуск "Булавы" должен был быть залповым – с борта атомной подводной лодки "Юрий Долгорукий" проекта 955 "Борей" планировалось запустить сразу две ракеты.

К настоящему времени было проведено 17 запусков "Булавы", семь из которых оказались провальными. Последнее по счету испытание состоялось 28 октября 2011 года. Между тем, перенесенный на 2012 год запуск может стать последним в серии летных испытаний перспективной ракеты – по его итогам планируется принять решение о принятии "Булавы" на вооружение.

"Булава" станет основным вооружением атомных подлодок проекта 955 "Борей" и составит основу морского компонента ядерного щита России до 2040-2045 года. Ракета сможет поражать цели на дальности до восьми тысяч километров и нести от шести до десяти ядерных блоков мощностью до 150 килотонн каждый. Старт ракеты производится в подводном положении в движении в наклонном положении.



В целом, в 2012 году планируется провести модернизацию десяти перехватчиков МиГ-31БМ, на которых планируется обновить бортовое оборудование, что позволит повысить "интеллект" самолета. Военные также намерены получить десять фронтовых бомбардировщиков Су-34. Шесть таких самолетов, купленных в рамках гособоронзаказа на 2011 год, в ближайшее время поступят на вооружение Воронежской авиабазы.

В части вертолетной техники в 2012 году ожидается поставка более 20 ударных вертолетов Ми-28Н "Ночной охотник" и Ка-52 "Аллигатор". Военные получат и глубоко модернизированные Ми-35М. Кроме того, в рамках гособоронзаказа на будущий год ВВС планируют получить более 30 транспортно-десантных вертолетов семейства Ми-8 и пять тяжелых транспортных вертолетов Ми-26Т.

24 ноября 2011 года вице-премьер России Сергей Иванов заявил, что фи-

нансирование гособоронзаказа в будущем году может составить 1,769 триллиона рублей, из которых 1,109 триллиона будут потрачены непосредственно на закупку новых и модернизацию имеющихся вооружений и военной техники. По словам министра обороны России Анатолия Сердюкова, большую часть контрактов в рамках ГОЗ-2012 планируется подписать до конца 2011 года. Большинство параметров предстоящего заказа пока не известны.

НА ОЗБРОЕННЯ

Иран вооружился новыми подлодками

ВМС Ирана приняли на вооружение три новых подводных лодки типа "Гадир". Об этом, как сообщает иранский телеканал Press TV, заявил заместитель командующего ВМС Ирана контр-адмирал Голам Реза Хадем-Бигам (Gholam Reza Khadem-Bigham). С учетом новой партии число подводных лодок типа "Гадир" в составе иранских ВМС достигло 14 единиц. Согласно заявлению иранских военных, подлодки предназначены для выполнения операций возле побережья, а также на мелководье, преимущественно в Персидском заливе.



Подводные лодки типа "Гадир" поступают на вооружение ВМС Ирана с 2007 года. Корабли созданы Ираном на основе северокорейских подлодок типа "Ено". Водоизмещение иранских подлодок составляет

120 тонн. Технические характеристики кораблей не раскрываются. Если основные параметры северокорейского проекта были сохранены, иранские "Гадир", как и "Ено", способны развивать скорость до 11 узлов и вооружены двумя торпедными аппаратами калибра 533 миллиметра. По сообщениям иранских ВМС, "Гадир" сконструированы с применением технологии малозаметности.

В настоящее время в состав подводного флота Ирана, помимо подлодок "Гадир", входят три советские субмарины проекта 877 "Палтус", купленные в начале 1990-х годов, а также иранская "Наханг", полученная в 2006 году. В 2008 году Иран начал строительство новой подлодки "Кайем", способной выполнять боевые задачи в открытом море. Об этой субмарине также почти ничего не известно.

КОНТРАКТИ

Алжир получил первые Як-130

Научно-производственная корпорация "Иркут" отравила в Алжир первые три учебно-боевых самолета Як-130, сообщает "Интерфакс" со ссылкой на источник в администрации Иркутской области. Транспортировка самолетов осуществляется транспортным самолетом Ан-124 "Руслан". В общей сложности Алжир должен получить 16 российских самолетов.

Контракт на поставку 16 Як-130 ВВС Алжира был подписан в марте 2006 года. Сумма сделки оценивается в 250 миллионов долларов. Алжирским ВВС Як-130 поставляются с российскими двигателями AI-222-25, хотя экспортный вариант самолетов может оснащаться и американскими F124-GA-200. По данным "Иркута", все заказанные Алжиром самолеты уже полностью собраны и до конца года будут отправлены заказчику.

Як-130 является первым полностью новым самолетом, разработанным в России после распада СССР. Участие в проекте вплоть до завершающего этапа принимала итальянская компания AerMacchi. Первый полет машины состоялся в 1996 году. Як-130 способен развивать скорость до 1060 километров в час и совершать полеты на расстоянии до двух тысяч километров. Самолет способен нести боевую нагрузку в виде пушечных контейнеров, ракет и бомб общей массой до трех тонн.



ЕКОНОМІЯ

Великобритания заключила с Корпусом морской пехоты США контракт на продажу 72 подержанных истребителей BAE Harrier II GR9/A, сообщает Flightglobal. Сумма сделки составила 115 миллионов фунтов стерлингов (178 миллионов долларов). Все самолеты будут использоваться в качестве источника запчастей для истребителей AV-8B/+ Harrier II, стоящих на вооружении Морской пехоты США. Изначально Великобритания планировала продать США 74 истребителя Harrier II, однако позже было принято решение отправить два самолета в музей.

Великобритания продала списанные Harrier



Ранее сообщалось, что американские военные договорились с Великобританией и о покупке запчастей и двигателей для Harrier II. Стоимость этого соглашения оценивалась в 50 миллионов долларов. По данным министерства обороны Великобритании, благодаря списанию всех Harrier II экономия на обслуживании и ремонте соста-

вит миллиард фунтов стерлингов. Следует, тем не менее, отметить, что с 2005 года Великобритания потратила миллиард фунтов стерлингов на модернизацию истребителей.

Морская пехота США в настоящее время использует 126 истребителей Harrier II AV-8B/+, которые во многом схожи с британскими GR9/A. США намерены списать все имеющиеся Harrier в 2025 году, когда завершится переоснащение Морской пехоты на новые истребители F-35B/C Lightning II. По оценке министерства обороны США, благодаря покупке британских самолетов военные смогут сэкономить на ремонте собственных истребителей до миллиарда долларов.

ИНФРАСТРУКТУРА В России построят полигон за сто миллионов евро

Министерство обороны России заключило с Rheinmetall контракт на строительство в нижегородском Мулине центра боевой подготовки Сухопутных войск, говорится в пресс-релизе немецкой компании. Сумма сделки оценивается в сто миллионов евро. По условиям контракта, строительство центра, обучение и переподготовку в котором ежегодно будут проходить до 30 тысяч бойцов, завершится в 2014 году. Площадь нового полигона составит 500 квадратных километров.

На территории центра в Мулине можно будет моделировать практически любую тактическую обстановку на поле боя, а также проводить подготовку механизированных бригад. В ходе учений солдаты и техника будут оснащаться лазерными датчиками и устройствами беспроводной передачи данных с системой спутниковой навигации. Ведение огня будет имитироваться специальными лазерными устройствами, причем имитация будет доступна для всех видов оружия –

от пистолетов до танковых орудий и артиллерии.

О том, что в России будет построен новый центр боевой подготовки, стало известно в феврале 2011 года, когда Министерство обороны и Rheinmetall заключили соглашение на проектирование полигона. Партнером немецкой компании в создании центра в Мулине стал российский "Оборонсервис".

Сторінку підготував Сергій Клименко.

СПІВРОБІТНИЦТВО

Відбулася зустріч голів космічних агентств України та Казахстану

Голова ДКА України Ю. Алексєєв брав участь в українській делегації, що супроводжувала Прем'єр-міністра України М. Азарова під час його офіційного візиту до Республіки Казахстан. Крім заходів, передбачених програмою візиту Прем'єр-міністра України, Ю. Алексєєв 24 листопада провів зустріч з Головою Національного космічного агентства Республіки Казахстан Т. Мусабєєвим.



Під час зустрічі голови космічних відомств двох країн обговорили стан реалізації Плану співробітництва між ДКА України та НКА Республіки Казахстан у космічній сфері на 2010-2011 роки та пропозиції до проекту Плану на 2012-2013 роки.

За результатами зустрічі був підписаний Протокол, який, зокрема, зафіксував зацікавленість сторін щодо залучення Казахстану до українсько-російських космічних проектів, що передбачають використання ракет-носіїв "Дніпро" та "Зеніт", та визначив подальші дії в цьому напрямі.

КОСМІЧНА НАВИГАЦІЯ

Представники ДКА України взяли участь у конференції "Проблеми розвитку глобальної системи зв'язку, навігації, спостереження та організації повітряного руху CNS/ATM"

Представники ДКА України взяли участь у науково-методичній конференції "Проблеми розвитку глобальної системи зв'язку, навігації, спостереження та організації повітряного руху CNS/ATM".

Конференція проходила на базі Інституту аеронавігації Національного авіаційного університету.

Начальник відділу ДКА України К. Волох виступив із доповіддю "Можливості, діючі сервіси та перспективи розвитку системи координатно-часового та навігаційного за-

безпечення України з використанням глобальних навігаційних супутникових систем".

Із окремою доповіддю щодо напрацювань підприємств космічної галузі у сфері космічної навігації виступив головний конструктор за напрямом ПАТ "АТ НДІРВ" А. Нестерович.

РОБОЧА ЗУСТРІЧ

Україна та Бразилія виступають за стратегічне партнерство у науковій, космічній та військовій сферах

24 листопада 2011 року в Києві відбулося одинадцять чергове засідання Ради директорів бінаціональної компанії "Алкантара Циклон Спейс".

Під час засідання сторони обговорили стан реалізації проекту "Циклон-4" та, зокрема, актуальне питання – створення наземного комплексу КРК "Циклон-4", стан створення ракети-носія "Циклон-4" та створення об'єктів загальної інфраструктури космодрому Алкантара.

Крім технічних аспектів, також розглядалося питання фінансування та бюджетного планування проекту. Члени Ради директорів відмітили, що на сьогодні сторони досягли паритету у формуванні статутного капіталу компанії.

Учасники засідання відзначили позитивні зрушення у реалізації проекту "Циклон-4" та наголосили на його важливості для обох країн, а також виразили сподівання на подальшу плідну співпрацю.

Україна та Бразилія виступають за поглиблення стратегічного партнерства, а також активізацію співпраці у науковій, космічній та військовій сферах. Про це йшлося на зустрічі Прем'єр-міністра Миколи Азарова з міністром науки, технологій та інновацій Федеративної Республіки Бразилія Алуїзіо Меркаданте, повідомляє урядовий веб-портал.

Зокрема, М. Азаров наголосив на великих можливостях співпраці у космічній галузі, в якій Україна є перспективним партнером, оскільки володіє науковими розробками та технологіями. За словами Глави Уряду, реалізація спільного україно-бразильського високотехнологічного проекту



"Циклон-4" є тому підтвердженням. "Ми надаємо великого значення цьому проекту... По суті, у світовій практиці – це один з небагатьох проектів, який приведе до створення у вашій країні космодрому", – сказав М. Азаров.

У свою чергу, А. Меркаданте назвав стратегічною співпрацю у космічній галузі між країнами та висловив зацікавленість щодо укладення відповідних договорів терміном на 20-30 років з можливістю залучення приватного сектору. Він відзначив перспективність двосторонньої співпраці в реалізації проекту "Циклон-4".

"Ми визначили хронограму, за якою ракета має злетіти 15 листопада 2013 року. Це буде національне свято нашої республіки", – підкреслив бразильський міністр.

А. Меркаданте також заявив, що Бразилія готова розвивати співробітництво з Україною у галузі військової промисловості з можливістю налагодження спільного виробництва. "Україна володіє високими технологіями і багатющою історією у галузі оборони,

і це партнер, який дає нам впевненість на довгий термін", – зазначив він.

Під час зустрічі в Державному космічному агентстві України керівники космічних агентств України і Федеративної Республіки Бразилія сторони обговорили перспективи розвитку проекту "Циклон-4", його технічні та фінансові аспекти. Президент Бразильського космічного агентства ознайомив учасників наради із станом створення об'єктів загальної інфраструктури космодрому Алкантара.

На зустрічі було проведено презентацію ДКА України щодо можливостей космічної системи спостереження Землі "Січ-2" та досвіду українських підприємств у використанні отриманої інформації для потреб різних галузей державної економіки.

За результатами зустрічі учасники погодилися сприяти подальшому прогресу співробітництва України та Бразилії в космічній сфері, зокрема в сфері підготовки фахівців бразильської сторони для вирішення завдань з експлуатації ракетної техніки.

СТАРТИ

Успешный пуск РН "Протон-М" с космическим аппаратом "АзияСат-7"

25 ноября 2011 года с пусковой установки 39-й площадки 200 космодрома Байконур стартовыми расчетами предприятия ракетно-космической отрасли России произведен пуск ракеты космического назначения "Протон-М" с разгонным блоком "Бриз-М" и космическим аппаратом "АзияСат-7".

26 ноября космический аппарат "АзияСат-7" штатно отделился от разгонного блока и передан на управление заказчику.

"АзияСат-7" – телекоммуникационный космический аппарат, который предназначен для предоставления услуг связи и вещания на территории стран Восточной и Южной Азии, сообщает пресс-служба Роскосмоса.



Марсоход вышел на связь со станцией дальней космической связи в австралийской Канберре – все системы аппарата работают в штатном режиме, сообщило американское космическое агентство НАСА в своем официальном микроблоге.

Ізначально запуск планировался на 25 ноября, но за пять дней до старта он был отложен на сутки для того, чтобы специалисты могли по-

менять аккумулятор системы прекращения полета.

После отделения твердотопливных ускорителей, сброса носового обтекателя и отделения первой ступени разгонный блок "Центавр" должен сначала примерно на 20 минут вывести Curiosity на так называемую промежуточную парковочную орбиту, а затем – на плановую траекторию к Красной планете.

Із 27 запусков Atlas V, ис-

ДО МАРСА!

Ракета-носитель Atlas V с марсоходом Curiosity стартовала с мыса Канаверал

Ракета-носитель Atlas V с новым марсоходом Curiosity стартовала с мыса Канаверал 26 ноября 2011 года, сообщило американское космическое агентство НАСА.

пользуемой с 2002 года, 26 были успешными. Лишь в июне 2007 года из-за проблем с клапаном ракеты двигатель разгонного блока "Центавр" отключился досрочно, и итоговая высота орбиты двух разведывательных спутников Национального управления военно-космической разведки США (NRO) оказалась ниже расчетной.

Ракета-носитель вывела в космос, в частности, орбитальные зонды Mars Reconnaissance Orbiter (MRO) и Lunar Reconnaissance Orbiter (LRO), межпланетный зонд New Horizons, солнечную обсерваторию Solar Dynamics Observatory (SDO), а также зонд Juno, отправившийся к Юпитеру в августе 2011 года.

Марсоход Curiosity ("Любопытство") должен совершить посадку

в кратере Гейла. В этом кратере находится конус выноса осадочных пород, вероятно, сформированный потоком воды. Подножие горы в центре кратера содержит соединения серы и глины, которые формируются в присутствии воды. Географическое положение кратера увеличивает вероятность обнаружения ее следов.

Новый марсоход пойдет несколько дальше стратегии "следуй за водой", которая используется в последних миссиях по исследованию Марса. Помимо воды, приборы на его борту позволят обнаружить органические вещества – "строительные блоки" жизни. "Любопытный" марсоход должен достичь Марса в августе 2012 года. Общая стоимость миссии оценивается примерно в 2,5 миллиарда долларов, передает РИА "Новости".

Сторінку підготував Віктор Гедз.

Во время Великой Отечественной войны наш земляк Иван Драченко был единственным летчиком-штурмовиком, награжденным Золотой Звездой Героя Советского Союза и тремя орденами Славы.

...Тот летний день выдался жарким. По шоссе Валки – Харьков двигалась танковая колонна фашистов. Три шестерки советских штурмовиков возглавил командир полка майор Лавриненко. Бронированную лавину с воздуха охраняли более 20 немецких машин Me-109. От их огня загорелся один “Ил”, затем второй. Вдруг самолет младшего лейтенанта Драченко как будто натолкнулся на стенку. Непомерная сила выбросила его из сидения, в глазах появились разноцветные круги, и показалось, что он полетел в бездонный колодезь...

В себя летчик пришел в лагере для военнопленных. Начались адские испытания. Ивана жестоко били за неразглашение военной тайны, пытали за отказ поступить в “славянский” авиационный полк из числа советских пленных летчиков. После очередной такой “агитации” Драченко почувствовал сильные боли в правом глазу. Посмотрев в зеркало, он обомлел – правого глаза не было...

Стало известно, что пленных собирают перевести в лагерь под Кременчугом. Во время переезда, когда охранники уснули, Иван Драченко и еще четыре летчика выпрыгнули из машины. Голодные, истощенные, они, ориентируясь по звездам, ночами двигались на восток. Это продолжалось много дней, пока бежавшие не попали в расположение советских войск. Вскоре Драченко отправили транспортным самолетом в Москву в военный госпиталь. Там ему сделали несколько операций. Профессор Свердлов, вставив протез глаза, потрепал по крутому плечу своего пациента: “Оба глаза как две капли воды”.

– А летать я смогу? – вырвалось у Драченко.

Профессор заложил руки за спину, помолчал, а потом вынес вердикт: “Все, юноша, Ваша летная карьера закончилась”.

Иван Драченко настаивал на об-

В историю авиации навсегда вошло имя талантливого инженера, одного из зачинателей отечественного самолето- и моторостроения Теодора – Фердинанда (Георгиевича) Калеп. Он не только организовал авиационное производство на рижском заводе “Мотор” в начале XX века, но и был создателем двигателей собственной конструкции.

Родился Калеп 24 января 1866 года. Многие считали его везучиком. Сын почтмейстера, в детстве служивший посыльным на почтовой станции, он сумел стать совладельцем завода. “Зарабатывать деньги своим собственным умом” – это фраза не только об участниках популярной ныне российской телеигры “Что? Где? Когда?”, но и о Теодоре-Фердинанде Калепе. Он начинал с чистки коношен на почтовой станции в Эстонии, успешно окончил реальное училище и Рижский политехникум, преподавал в Рижском политехническом институте.

Талантливого инженера пригласили работать на завод “Мотор” в Засулауксе. Вскоре он стал и совладельцем завода – коммерсанты бесплатно поделились акциями, сочтя, что Калеп вносит свою долю капитала интеллектом. В 1911-ом, взяв за образец французский авиационный двигатель “Гном” воздушного охлаждения и существенно улучшив его, Ка-

На крыльях отваги

следовании медицинской комиссией. Последнее слово было за медицинским светилом Александром Вишенским. Он выдал справку о направлении Драченко в свою часть для прохождения дальнейшей службы. Вскоре летчик приступил к восстановлению утраченных навыков.

Как-то к нему подошел воздушный стрелок Аркадий Кирилещ. Он тоже недавно вернулся из госпиталя и был “безработным”, и потому попросился в экипаж Драченко. Так в штурмовом авиационном полку появилась новая боевая единица – экипаж “раненых”.

Однажды, это было на Украине, возвращаясь с задания, Иван Драченко разволновался, когда под крылом увидел родное село Великая Севастьяновка на Черкащине. Здесь он родился, здесь прошли его детство и юность. Как обрадовался, когда увидел, что отцовский дом уцелел. Но что это? Возле него в огороде гитлеровцы что-то роют. Летчик бросил самолет в крутое пике и пулеметными очередями угостил фашистов.

Как-то Иван Драченко вместе с Анатолием Кобзевым совершали разведывательный полет. Вдруг на речке увидели два бронекатера и открыли огонь. Сфотографировали их уже в тот момент, когда поврежденные ударами с воздуха, начали уходить под воду. А через три дня командир корпуса генерал Рязанов поздравил командира полка майору Круглову: “А ты знаешь, что совершили твои гвардейцы? Они утопили несколько немецких генералов. Готовь на своих ребятов награжденные документы”. 26 октября 1944 года генерал поздравил лейтенанта Ивана Драченко с присвоением звания Героя Советского Союза.

А вот случай, который произошел уже на территории Германии. Разгромив танковую колонну эсесовцев, Драченко вернулся на свой аэродром. Стоя возле самолета, он вытер лицо и зацепил протез глаза. Командир эскадрильи Иван Голчин, увидев искусственный глаз, засмутился. А



Иван спокойно сказал: “Здесь слепых нет, а присутствует только здоровый инвалид”. Когда об этом узнало высокое начальство, генерал Рязанов приказал командиру дивизии полковнику Володину лично проверить технику пилотирования “нарушителя спокойствия”. После экзамена дважды Герой Советского Союза Василий Рязанов сказал: “Все бы так летали, как этот одноглазый сокол”.

За годы Великой Отечественной войны старший лейтенант Иван Драченко совершил 151, по другим данным 178, боевых вылетов. Уничтожил 76 танков и бронетранспортеров, 54 артиллерийских установки, 654 автомашины, 6 железнодорожных эшелонов, 9 вражеских самолетов на аэродромах и 5 в воздушных боях.

После войны Иван Григорьевич закончил юридический факультет Киевского университета, работал директором вечерней школы рабочей молодежи, заместителем директора столичного дворца “Украина” и в Национальной академии наук.

Латвийский авиаконструктор



леп создал двигатель К-60 мощностью около 45 кВт, превосходивший по надежности французский прототип. После блестяще пройденных в Севастопольской авиашколе летных испытаний первый российский 7-цилиндровый авиадвигатель К-60 запустили в серийное производство.

О достоинствах нового мотора говорит тот факт, что многие конструкторы меняли зарубежные двигатели своих аэропланов на “Калеп”. Он стоял на моноплане ЛЯМ, сделанном в мастерских Московского общества воздухоплавания, на одном из самолетов С-16, который создавался в Петербурге как истребитель сопровождения для гиганта “Илья Муромец”, и на других, чаще всего несерийных машинах, строившихся многочисленными любителя-

ми в единичных экземплярах.

В 1909 году в мире начался бум авиации. В Российской империи рижане, петербуржцы, киевляне соревновались друг с другом: кто создаст первый в стране аэроплан с двигателем внутреннего сгорания. Директор завода “Мотор” Калеп не жалел денег, истратил все сбережения, продал драгоценности жены – и все же опоздал: первый в Российской империи самолет был создан в Киеве. Оставалась надежда на то, что первый показательный полет в Риге на ипподроме в Золитуде пройдет на его самолете. Но увы...

Вечером 6 июля 1910 года на ипподроме в Золитуде инженер Теодор Калеп наблюдал, как авиатор Мейбаум готовится к полету на купленном за границей директором завода “Россия” Александром Лейтнером аэроплане. Готовился Мейбаум весьма своеобразно: в баре коньяк маленькими рюмками. Узнав, что аэроплан годен к полету, флегматичной походкой подошел к нему, забрался внутрь, и самолет плавно и красиво поднялся в воздух. Зазвучали аплодисменты. Мейбаум и Лейтнер купались в овациях, а буквально через несколько дней на аэродроме завода “Мотор” в Засулауксе без зрителей успешно поднялся в воздух аэроплан, не купленный за границей, а скон-

струированный Калепом.

Одиннадцатого января 1911 года пилот Макс Траутман на сконструированном Теодором Калепом самолете успешно взлетел с заводского аэродрома в Засулауксе. Это был первый в Российской империи зимний полет. Журнал “Вестник воздухоплавания” так описывал этот мотор: “Он без труда пускается в ход, достаточно одного или пол-оборота винта, чтобы машина заработала без перебоев”. Без особых эмоций журналист рассказал еще об одной новинке: “Следует остановиться на особом роде ангаре, выстроенном тем же заводом. Он весьма оригинален и представляет круглое здание с куполообразной крышей”. То был первый в Российской империи авиационный ангар.

Первым в Европе завод “Мотор” стал производить одновременно и аэропланы, и авиационные моторы. Завод имел даже собственную летную школу. Пилотом-инструктором в ней была Лидия Зверева – первая в Российской империи женщина-летчица.

Умер Теодор Калеп совсем молодым в 1913 году. А авиамоторный завод “Мотор” в 1915-м эвакуировали в Москву в район Замоскворечья. Предприятие по тем временам работало с высокой производительностью, отправляя на фронт по несколько авиамоторов в день.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

5-11 грудня



5 грудня 1879 р. народився американський авіаконструктор К.В. Сессна.



5 грудня 1902 р. народився маршал авіації М.С. Скрипко.

5 грудня 1911 р. почався серійний випуск першого російського авіаційного двигуна “Калеп” конструкції Ф.Г. Калеп.

5 грудня 1951 р. почалося формування радіотехнічних військ ППО в окремий рід Військ ППО.

5 грудня 1953 р. народився бортінженер-випробувач АНТК ім. О.К. Антонова В.В. Бичков.



5 грудня 1985 р. у Миколаєві спущено на воду перший радянський авіаносець, розрахований на приймання класичних літаків (судно ВМФ СРСР “Тбілісі”, згодом – “Адмірал флоту Кузнецов”).



6 грудня 1941 р. за проявлені в боях мужність і героїзм 29-ий, 129-ий, 155-ий і 526-ий винищувальні авіаційні полки ВПС СРСР перейменовані в “гвардійські”. День народження авіаційної гвардії.

6 грудня 1948 р. народився ракетобудівник, Генеральний директор ДП “Південний машинобудівний завод ім. О.М. Макарова” (1992-2005), Генеральний директор НКАУ, Герой України Ю.С. Алексєєв.

6 грудня 1948 р. народився заслужений військовий льотчик В.М. Горбась.

6 грудня 1991 р. Верховна Рада України затвердила Закони “Про оборону України”, “Про Збройні Сили України”, якими проголошено створення Збройних Сил України.

6 грудня 1991 р. вийшла постанова про створення Міждержавного авіаційного комітету (МАК).

7 грудня 1910 р. народився заслужений льотчик-випробувач Г.М. Шиянов.



7 грудня 1932 р. народився заслужений військовий льотчик СРСР, перший заступник командувача 5-ї Повітряної армії (1978-1979) А.Є. Стрижаков.



7 грудня 1941 р. здійснено перший напад японців на тихоокеанський флот США і берегові споруди американської військово-морської бази в Перл-Харборі.

8 грудня 1927 р. народився льотчик-космонавт, двічі Герой Радянського Союзу В.О. Шаталов.

8 грудня 1936 р. встановлено перший радянський світовий рекорд висоти польоту з вантажем 10 т для гідролітаків – 1942 м, Т.В. Рябенко на літаку АНТ-22 (МК-1).

8 грудня 1939 р. створено ДКБ “МІГ”.

8 грудня 1948 р. народився голова правління ВАТ “Український науково-дослідний інститут авіаційних технологій”, заслужений діяч науки України Г.О. Кризов.



ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

5-11 грудня

8 грудня 1953 р.

народився льотчик-випробувач АНТК ім. О.К.Антонова Є.Є.Лучко.



8 грудня 1986 р. здійснив перший політ літак-амфібія А-40 "Альбатрос" КБ ім. Г.М.Берієва, екіпаж Є.О.Ляхмостова.

9 грудня 1914 р. народився організатор ракетно-космічної галузі Г.О.Тюлін.

9 грудня 1936 р. народився заслужений льотчик-випробувач Г.Р.Карпетян.

9 грудня 1940 р. видано наказ НКАП СРСР про перейменування бойових літаків за прізвищами головних конструкторів – поява літаків "Ср", "Іл", "ЛаГГ", "МіГ", "Пе", "Су", "Ту", "Як".



10 грудня 1907 р. засновано Запорізьке ВАТ "Мотор Січ".

10 грудня 1910 р. народився військовий льотчик, двічі Герой Радянського Союзу Д.Б.Глінка.



10 грудня 1929 р. вийшла постанова РНК СРСР про об'єднання акціонерних товариств "Доброльот" і "Укрповітряшлях" в "Єдине Всесоюзне товариство цивільного повітряного флоту".



10 грудня 1946 р. народився заступник командувача ВПС з БП і ВНЗ (1991-1994) М.Г.Мороховець.

10 грудня 1962 р. народився начальник штабу – перший заступник командира ПвК "Південь" М.М.Іванчук.

10 грудня 2001 р. на базі Федерації космонавтики України створено всеукраїнську суспільну організацію "Аерокосмічне товариство України".

11 грудня 1930 р. народився військовий льотчик 1-го класу, командувач 5-ї Повітряної армії (1974-1977) І.С.Трофімов.



11 грудня 1949 р. народився льотчик-випробувач АНТК ім. О.К.Антонова В.А.Потапенко.



11 грудня 1957 р. вийшла постанова ЦК КПРС і РМ СРСР про прийняття на озброєння ППО ЗРК СА-75 "Двіна" з ракетою 1Д (В-750).



11 грудня 2001 р. здійснив перший політ літак Ан-38-200 із двигунами ТГД-20-03, В.В.Гончаров, В.С.Поташов.

Пятнадцатого декабря 1961 года с московского аэродрома Шереметьево стартовали два тяжелых турбовинтовых самолета Ил-18 и Ан-12, начав первый в истории Аэрофлота сверхдальний перелет по маршруту Москва – Антарктида – Москва. Это была первая воздушная экспедиция Советского Союза в Антарктиду, организованная Главным управлением ГВФ и Главсерморпути Министерства морского флота СССР.

Экипаж самолета Ил-18 возглавил опытный полярный летчик А.Поляков. Вместе с ним полет осуществляли Герой Советского Союза М.Ступишин, штурман М.Долматов, бортинженер Н.Пишков, бортмеханик П.Гончаров и бортрадист В.Меньшиков. В экипаж командира корабля Ан-12 Б.Осипова входили пилот П.Рогов, штурман В.Стешкин, бортмеханики И.Найкин и В.Сергеев, бортрадист Н.Старков.

Трасса, проложенная нашими воздушными кораблями, протяженностью около 26 тысяч километров, пролегла через четыре континента, в то время была самой длинной в мире. Самолеты

Первая воздушная экспедиция в Антарктиду



летели по маршруту Москва – Ташкент – Дели (Индия) – Рангун (Бирма) – Джакарта (Индонезия) – Дарвин – Сидней (Австралия) – Крайстчерч (Новая Зеландия) – Мак-Мердо (американская станция в Антарктиде) – Мирный. Командир корабля Ан-12 писал об условиях перелета: "Из зимы попали в весну, а потом и в знойное лето. Менялась температура, менялись условия полета. Грозы, облака, болтанка. Так, на участке Джакарта – Дарвин попали в сплошной тропический ливень, вся атмосфера насыщена грозовыми разрядами".

Самым сложным участком пути оказался перелет из Но-

вой Зеландии через южную часть Тихого океана на американскую станцию Мак-Мердо. Вначале маршрутом предполагалось лететь сразу в Мирный, но погода заставила летчиков изменить планы. На этом отрезке не было навигационных радиотехнических средств, локаторов и наземных пеленгаторов, а сплошная облачность лишила и астрономических ориентиров.

Когда до Мак-Мердо оставалось около 2 тысяч километров, связь с американской станцией прервалась. Это означало, что стали неизвестны условия посадки на Мак-Мердо. Пользуясь лишь приборами самолетов, эки-

пажи советских лайнеров точно вывели свои корабли на Мак-Мердо и блестяще произвели посадку на снежный аэродром. А вот в Мирном Полякову и Осипову посадку пришлось совершать на материковый лед.

В отличие от самолета Ил-18 перед Ан-12 был поставлен широкий круг задач по работе в Антарктиде. Для этого машину пришлось "переобуть" – снять колеса и поставить специальные лыжи, разработанные КБ О.Антонова. Также экипажем самолета был произведен полет вглубь ледового континента – в район Южного геомагнитного полюса на станцию Восток, отдаленную от Мирного на 1400 км, практически не имеющую ориентиров, расположенную на высоте 3,5 тыс. км, где в самый разгар лета стоит температура минус 30-40 градусов. Второго февраля 1962 года первый в истории советской авиации сверхдальний перелет Москва – Антарктида – Москва был завершен. Самолеты Ил-18 и Ан-12 преодолели около 50 тысяч километров за 90 летных часов.

Авиационный марафон: реактивная эра

Окончание. Начало в №45.

Соломоново решение...

Опыт эксплуатации реактивных самолетов, полученных в строевых частях за период подготовки к параду, позволил сделать предварительные выводы относительно боевых качеств новых машин. 29 ноября 1946 года Н.Булганин (генерал-полковник, с марта 1946 г. зам. Министра Вооруженных Сил, с марта 1947 г. министр Вооруженных Сил СССР; в 1947 – 1958 гг. имел звание Маршал Советского Союза; прим. авт.), Министр авиапромышленности М.Хруничев и Главнокомандующий ВВС маршал авиации К.Вершинин направили свои предложения лично И.В.Сталину для рассмотрения и принятия окончательного решения. Наиболее приемлемыми для Военно-Воздушных Сил они считали истребители МиГ-9 и Як-15.

МиГ-9, по их мнению, в большей степени отвечал предъявляемым боевым требованиям, особенно по мощи вооружения, скорости, дальности и продолжительности полета. А Як-15 был наиболее простым в эксплуатации, пилотировании и освоении летным составом. Безусловно, были отмечены и недостатки МиГ-9 и Як-15.

Наибольшей критике подвергались Ла-150 и И-250. Им досталось "по полной программе". В отношении Ла-150 отмечалось, что по своим летно-техническим данным самолет никакой перспективы не имеет. К истребителю И-250 тоже были большие претензии. Отмечалось, что государственных испытаний И-250 еще не проходил, а силовая установка Э-30-20 хоть и представлялась на них, но была забракована ввиду большого количества дефектов. Но самое главное – самолет морально отстал по своей схеме и техническим данным он уже устарел и потерял всякую актуальность.

В своих выводах Н.Булганин, М.Хруничев и К.Вершинин предлагали определить следующую перспективу для новой реактивной техники: МиГ-9 доводить до боевого варианта, Як-15 использовать в качестве "переходного" самолета для переучивания летного состава в поршневых истребителях на реактивные, а Ла-150 считать экспериментальным, доводить и после Государственных испытаний решить вопрос о запуске в серию. По отношению к И-250 вывод был однозначен: "Самолет ... использовать для исследований самим конструктором, ЛИИ МАП и НИИ ВВС. Дальнейшее производство этого типа самолета прекратить".

Последний шанс... вердикт

Но работы над истерзаным, замученным, многострадальным и бесперспективным И-250 решили продолжить. В соответствии с распоряжением П.Дементьева от 4 декабря 1946 года два экземпляра И-250 начали готовить к проведению Госиспытаний. Но без завершения Госиспытаний силовой установки Э-30-20 о передаче на такие истребители И-250 можно было и не думать. Однако лишь в мае 1947 года силовая установка Э-30-20, по сути уже никому не нужная, прошла этот важнейший этап. К этому времени Военно-Воздушные Силы от И-250 уже отказались. Еще в январе 1947 года в ОКБ-155 начали работы над новым перспективным истребителем И-310 – будущим МиГ-15, который не оставлял И-250 с его комбинированной установкой, так называемой "мотокомпрессорной", никаких шансов на выживание.

Теперь была предпринята попытка передать И-250 в авиацию Военно-Морского флота для использования его в качестве истребителя сопровождения торпедоносцев. В связи с этим на Госиспытания самолет 19 сентября 1947 года передали в НИИ Авиации ВМФ, перегнав его из Москвы в Ригу на аэродром Скульте.

Первый ознакомительный полет на И-250 23 октября 1947 года выполнил летчик-испытатель подполковник И.Сухомлин. Первый полет прошел в целом удовлетворительно, на втором и третьих вылетах, состоявшихся соответственно 25 и 29 октября, начались проблемы. Оба вылета закончились вынужденной посадкой.

Но не только дефекты машины мешали испытаниям – нелетная погода прервала полеты до 15 ноября. Наступающая зима вновь, теперь уже по техническим причинам потребовала приостановить полеты: на И-250 не был предусмотрен слив масла из системы смазки компрессора...

За все время испытаний, т.е. до 21 января 1948 года, было выполнено только 6 полетов с общим налетом 2 ч 25 мин. ВРД включали один раз на 1.5 минуты, и то на земле.

Истребитель И-250, к сожалению, так и не сдал свой главный экзамен. Вследствие множества технических дефектов и конструктивных недостатков 3 апреля 1948 года И-250 был официально снят с государственных испытаний.

По другим сведениям по результатам Госиспытаний в мае 1948 года И-250 был принят на вооружение под обозначением МиГ-13, и незначительное количество построенных самолетов поступило в полки авиации ВМФ (Северный и Балтийский флоты). Их эксплуатация продолжалась до 1950 года.

P.S.

Опыт, накопленный при проектировании И-250, его постройке, испытаниях и эксплуатации, послужил необходимой базой, своеобразным трамплином для создания самолета с турбореактивным двигателем. Безусловно, есть большая заслуга И-250 в становлении советской реактивной авиации в первые послевоенные годы. И-250 был "дитя своего времени". С его рождением и возмужанием были связаны судьбы тысяч и тысяч людей – конструкторов ОКБ, инженеров и рабочих авиастроительных и моторостроительных заводов, летчиков-испытателей и многих других специалистов, которые в тяжелейших условиях послевоенного времени "ставили машину на крыло". Этот "полуреактивный" самолет внес заметный вклад в историю отечественной авиации. На И-250 была достигнута максимальная скорость 825 км/ч на высоте 8000 м и потолок 11900 м. Многие решения, найденные в ходе проектирования и доводки этого самолета, были позднее использованы при создании будущих реактивных самолетов А.И.Микояна.

На протяжении всей своей короткой биографии истребитель в приказах, отчетах, сводках, планах, актах и т. п. проходил как изделие "Н", И-250, МиГ с ВРД и мотором ВК-107Р или МиГ с ВК-107Р и ВРДК ЦИАМ, или в виде других вариаций наименования. Но ... И-250 стоял у самой колыбели развития отечественных реактивных самолетов. Он, как воин-спартанец, пробежал марафонскую дистанцию с трагическим финишем. На дистанцию вышли другие.

1 мая 1947 года реактивные отечественные истребители Як-15 и МиГ-9 уже участвовали в параде над Красной площадью. Вслед за этим одна за другой стали появляться все новые и новые реактивные машины: истребители МиГ-15, Ла-15 и Як-23, бомбардировщики Ил-28 и Ту-14. Полеты на реактивных машинах становились обычным делом. Эра реактивной авиации фактически уже началась...

Из досье газеты "Крила України" Основные данные самолета И-250 ("Н")

Двигатель	ВК-107+ВРДК	
Мощность л.с./тяги, кгс		2800
в.ч. – двигателя ВК-107А –		1450
– ВРДК		1350
Размах крыла, м		9,5
Длина, м		8,185
Площадь крыла, м ²		15
Полетный вес, кг		3600
Вес горючего, кг		570
Скорость максимальная, км/ч		825
Практический потолок, м		11.900
Дальность, км		1380
Вооружение (кол. х калибр) мм		3x20

Игорь Чичкань.
Людмила Кошелева.
Материал к печати подготовил
Владимир Алексеев.

ОФІЦІЙНО**Фальсифікаторів ліків каратимуть**

Набрав чинності закон, яким в Україні запроваджено кримінальну відповідальність за навмисну підробку, розповсюдження та зберігання фальсифікованих лікарських засобів.

Тепер, згідно із внесеними до законодавства змінами, подібні дії каратимуться штрафом від 17 до 34 тисяч гривень або позбавленням волі на строк до 3 років. У разі, якщо йтиметься про організацію виробництва фальсифікованих лікарських засобів або продаж подібних "ліків" в особливо великих розмірах, повторно або групою осіб, покаранням буде позбавлення волі на строк від 3 до 5 років. Якщо ж ці дії спричинять смерть особи або інші тяжкі наслідки, винних позбавлять волі на строк від 5 до 10 років із конфіскацією майна.

Цим законом також було визначено поняття фальсифікованих лікарських засобів, яке раніше не регулювалося жодним нормативно-правовим актом.

ПРИРОДНА АПТЕКА**Про користь****перлових крупів**

Тим, хто любить перловку, брак вітамінів не загрожує: у перлових крупах міститься практично весь потрібний набір корисних речовин.



Є в них і вітаміни групи В (відповідають за злагоджену роботу нервової системи, гарне волосся й чисту шкіру), і вітамін А (потрібний для гарного зору й захисту від інфекцій), і вітамін Е (запобігає передчасному старінню), і вітамін D (робить міцними кістки й зуби). Крім того, дуже багато мікроелементів: залізо, і кальцій, і мідь, і йод. Але головне багатство – фосфор, за його вмістом перлові крупі майже вдвічі перевершують інші злаки. Фосфор не тільки вкрай потрібний для нормального обміну речовин і гарної роботи мозку, а й вважається "головним мікроелементом для спортсменів", адже саме він забезпечує швидкість і міць м'язових скорочень.

Ще одне достоїнство перлових крупів – лізин. Ця амінокислота має противірусну дію, особливо щодо мікробів, які зумовлюють герпес і гострі застудні інфекції, підтримує життєвий тонус і зберігає здоров'я серця.

Для того, щоб приготувати смачну й корисну перлову кашу, крупі потрібно звечора замочити в холодній воді. Уранці залийте їх водою або молоком, доведіть до кипіння і варіть на слабкому вогні (вода) або водяній бані (молоко) до м'якості зерен (близько 1,5 години). Чудовим варіантом стане упрівання в духовці впродовж 15-20 хвилин наприкінці приготування (при цьому корисно додати трішки масла).

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ РОЗДУМІВ

Учені-гігієністи умовно вважають шкідливою величину напруженості магнітного поля вище 0,2 мікротесла. За даними Центру електромагнітної безпеки, у звичайного побутового холодильника поле в 0,2 мікротесла виникає в радіусі 10 см від компресора й тільки під час його роботи. Трохи більшими виявилися поля потужних електричних чайників: 0,6 мікротесла на відстані 20 см від них. Ще потужнішими джерелами електромагнітного "забруднення" є мікрохвильові печі й мобільні телефони (МТ).

Мобільний телефон – засіб для екстремального зв'язку

Оскільки МТ з'явилися порівняно недавно, їхнє застосування визнане умовно безпечним. Оцінити вплив телефону на здоров'я людини, як пише "Ваше здоров'я", в перспективі складно. Уже зараз встановлено, що в користувачів почастішали й загострилися напади головного болю. Більше того, британські лікарі встановили екзотичний діагноз — алергія на електромагнітні випромінювання побутових електроприладів, серед них і МТ (при цьому в людини з'являються висипання по всьому тілу, набряки обличчя й повік).

За висновком Інституту гігієни та медичної екології НАМН України, через кілька років рівень електромагнітного випромінювання на просторах нашої країни зросте приблизно в 10 разів. "Найнамагніченішими" будуть великі міста, буквально обплутані мобільною мережею. Хоча слід зазначити, що поки в Україні діють суворіші норми рівнів електромагнітних випромінювань, ніж, наприклад, у Західній Європі.

У той же час власникам мобільних телефонів слід дотримуватися низки застережних правил. Наприклад, варто враховувати, що там, де є потужні перешкоди для мобільного зв'язку, користуватися ним слід якнайменше. Що з більшою "напругою" працює МТ, то глибше він впливає на організм людини. Розмовляти, по можливості, потрібно на вулиці, там у вашого телефону найширший діапазон дії (найменш широкий – у підвальних приміщеннях і в будинках з грубими стінами й металевим дахом). Утім, нові моделі МТ автоматично регулюють рівень потужності залежно від умов навколишнього середовища.

Дискусії ж про вплив мобільного телефону на здоров'я людини тривають з часу їх появи. Головна тема суперечок – про шкідливий вплив на головний мозок. З одного боку, лікарі дотепер не можуть надати достовірних наукових даних про те, що користувачі систем мобільного зв'язку піддають своє здоров'я ризику; з іншого боку – виробникам телефонних апаратів не вдається повністю спростувати побоювання пильних абонентів. Усе це нагадує історію з відкриттям наприкінці XIX століття явища радіоактивності. Дискусії серед учених про вплив радіації на організм людини тривали доти, поки наука не одержала можливість безпосередньо виміряти параметри радіації. Наразі впевнено говорять про віддалені наслідки впливу МТ на здоров'я людини передчасно: гіпотез багато, наукових даних мало, доведених випадків серйозних захворювань

людини, безпосередньо пов'язаних із МТ, також немає.

Імовірно ж шкідливі ефекти випромінювання мобільних телефонів вивчають зараз у багатьох країнах. З'явилися відомості про те, що вони збільшують ризик утворення акустичної неврони (доброякісна пухлина нер-



ва, що з'єднує мозок і вухо). Але щодо цього є й спростування: фахівці не встановили зв'язку між ступенем ризику утворення акустичної неврони та тривалістю використання МТ. Подібні дослідження були проведені і в Україні, вони завершилися приблизно таким же результатом.

Водночас у науковій літературі з'являються вказівки на негативний аспект впливу мобільного зв'язку. А нещодавно фінські лікарі провели дослідження і з'ясували, що випромінювання МТ зумовлює зміни в мозку: ушкоджує гема-енцефалічний бар'єр. Хоча ці дані ще підлягають додатковій перевірці. Експерти також пов'язують виникнення безсоння, мігреней, хронічної втоми із впливом на людей електроприладів і кишенькових телефонів. Учені Німеччини довели, що вплив постійних джерел електромагнітних випромінювань на людину негативно позначається на кровообігу головного мозку. За даними дослідників Швеції, випромінювання МТ здатні руйнувати клітини крові й провокувати хвороби кровотворної системи.

Електромагнітні випромінювання МТ змінюють енцефалограму (вона стає схожою на енцефалограму людей, хворих на епілепсію), індукують псевдосигнали в нервовій системі людини (втома, погіршення пам'яті, підвищення артеріального тиску, безсоння); порушують серцеву діяльність; сприяють передчасному старінню організму.

Професор Оксфордського університету Колін Блейкмур, що вивчає вплив телефонно-

го випромінювання, рекомендує зводити до мінімуму користування МТ дітьми. Мозок дитини росте, а дитячий череп тонший за череп дорослої людини і недостатньо захищає його від електромагнітних випромінювань. Узагалі дитячий організм більше піддається різним нега-

тивним впливам, тому британські вчені вважають, що дітям до восьми років користуватися МТ не можна. Вони посиляються на результати досліджень, проведених у Швеції й Голландії, і запевняють, що діти, які регулярно ко-

ристуються МТ, ризикують одержати пухлини вуха або мозку. Британська компанія – виробник телефонів для маленьких дітей, негайно припинила їхній випуск. Батьки дітей від 8 до 14 років самі повинні визначити потребу дитини в такому телефоні. Національна асоціація директорів шкіл закликає заборонити дітям користуватися МТ у школі.

Останнім часом частішали тенденції не розлучатися із телефоном навіть уночі. Багато учнів використовують його як будильник, тому кладуть біля подушки. Недавно ж російські вчені встановили, що телефон, який працює в режимі очікування, може скоротити й розладнати важливі фази сну. Лікарі вже заявляють, що МТ погано впливає на сон дітей – хоча б тому, що вони навіть у ліжку продовжують обмінюватися повідомленнями.

І хоча більшість учених з висновками не поспішають, але про всяк випадок закликають до максимальної обачності й упевнені в потребі подальших досліджень у цій галузі. Наприклад, на Аграрній дослідницькій станції Національного аграрного університету України було проведено такий експеримент. В інкубатор, заповнений курячими яйцями, помістили мобільний телефон, які включали щодня на 1 годину вранці і на 1 годину ввечері. Результати виявилися приголомшливими! Якщо у звичайних умовах в інкубаторі було 2-3% дефективних курчат, то в експериментальному випадку майже третина їх мала очевидні відхилення від норми. Ба-

гато курчат узагалі загинули, причому їх загибель майже не залежала від інтенсивності випромінювання – курчата з однаковим ступенем імовірності гинули в будь-якій частині інкубатора. Це доводить, що високочастотне електромагнітне випромінювання небезпечно для живого організму.

Сьогодні багато країн світу ставлять перед собою завдання – створити нешкідливий МТ або хоча б звести до мінімуму ймовірну шкоду його електромагнітних випромінювань. У Гонконгу професор Чень-Інь винайшов плівку товщиною 0,5 мм, що затримує шкідливе випромінювання МТ. У США налагоджено випуск спеціальних насадок до МТ у вигляді "таблеток" розміром як монета. У Великій Британії з вуглецевого сплаву виготовляють приставки до антен телефонів. На жаль, усі ці "заслінки", як правило, неефективні. В Австралії почали вдосконалювати саму антену таким чином, щоб основна потужність її діаграми спрямовувалася не зачіпала мозок людини. Призначення всіх цих пристроїв – знизити потужність випромінювання, розв'язати ж проблему повністю вони поки що не можуть. В Україні розроблений прилад "Форпост" у модифікації, призначений для захисту людини від негативного впливу електромагнітного випромінювання в діапазоні МТ.

Варто також користуватися дорожчими мобільними апаратами із більш надійним захистом, купуючи їх у спеціалізованих магазинах. Не слід носити МТ на грудях, пояс, в кишені (особливо чоловікам). Краще користуватися навушниками, а телефон тримати в сумці. Слід обмежити кількість телефонних розмов і регламентувати їхню тривалість. Експерти радять власникам МТ скорочувати кожну таку розмову до 3-4 хвилин, а лікарі вплив телефону вважають шкідливим, якщо ним користуватися більш як 1 годину на добу. Тримати слухавку треба якнайдалі від голови, це – єдиний спосіб зменшити дозу електромагнітного випромінювання. У разі збільшення відстані від антени до вуха вдвічі отримувана доза випромінювання знижується в 4 рази. Під час вимушених тривалих розмов варто користуватися гучномовними пристроями. Відповідно до санітарних вимог до МТ, користуватися ними дітям не рекомендується. Вагітним можна використовувати мобільний телефон винятково в разі нагальної потреби і розмовляти не більше 30 хв. на день. І головне – не можна перетворювати МТ в основний засіб зв'язку та спілкування.

НАУКОВИЙ ПОГЛЯД

Сучасні тенденції та перспективи фізичної підготовки у війську

У Національному університеті оборони України відбулась Всеармійська науково-методична конференція на тему: "Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки військовослужбовців", повідомляє Департамент преси та зв'язків із ЗМІ Міністерства оборони.

Участь у заході взяли начальник Управління фізичної підготовки Центрального управління оборони та повсякденної діяльності військ (сил) Збройних Сил України полковник Олег Чернявський, начальники фізичної підготовки і спорту управлінь бойової підготовки видів Збройних Сил України, представники вищих військових навчальних закладів, навчальних закладів та наукових центрів.

Учасники обговорили сучасний стан та перспективи розвитку фізичної підготовки

у Збройних Силах та інших військових формуваннях України, розглянули результати наукових досліджень, обмінялися науковою інформацією з актуальних питань фізичної підготовки військовослужбовців.

Як зазначив полковник Олег Чернявський, зміни, які відбуваються у Збройних Силах України, позитивно впливають на організацію бойової та фізичної підготовки військ (сил), а характерні об'єктивні процеси торкаються і головних напрямків фізичного вдосконалення особового складу.

– Вихідними даними при цьому будуть розробки, що були внесені фахівцями галузі до проекту Загальнодержавної цільової програми розвитку фізичної культури та спорту



на 2012-2016 роки, а також перспективні Концепція та Цільова комплексна програма розвитку підготовки і спорту у Збройних Силах України, – повідомив офіцер.

За його словами важливим кроком у процесі вдосконалення існуючої системи фізичної підготовки військ (сил) та її складових також є те, що в рамках виконання Плану наукової та науково-технічної діяльності Збройних Сил України виконується ряд науково-дослідних робіт у цій сфері.

– Актуальною проблемою в сучасній теорії, організації і

практиці фізичної підготовки військ залишається питання об'єктивної перевірки та оцінки фізичної підготовленості військовослужбовців, – зазначив начальник навчально-наукового центру фізичної підготовки та спортивно-оздоровчих технологій Національного університету оборони України полковник Юрій Фіногенов.

Він пояснив, що складність розробки даної проблеми обумовлена необхідністю врахування вимог, які пред'являє військово-професійна діяльність до фізичної підготовленості військовослужбовців різних видів Збройних Сил та родів військ.

– Для підвищення мотивації військовослужбовців до засвоєння змісту фізичної підготовки необхідно оцінювати рівень фізичної готовності, а не тільки рівень рухового потенціалу, до успішного виконання вимог військово-професійної діяльності, – наголосив офіцер.



ЄВРОБАКЕТ-2015

Шевченко і Кличко вирушать боротися за Євробакет

На голосування за країну-господаря Євробакету-2015 від України пойдуть люди, які були присутні на переможному для нас голосуванні за чемпіонат Європи-2012 з футболу. Про це розповів президент ФБУ Олександр Волков.

Зокрема 18 грудня, коли і відбудеться голосування, в Мюнхен вирушать Борис Колесніков, Андрій Шевченко, Віталій Кличко, Сергій Бубка, Станіслав Медведенко і Майк Фрателло. Можливо, візьмуть і одну з дівчат-чемпіонок, наприклад Безсонову. Як пояснив

Волков – "щоб було красиво".

Комісія вже відвідала міста претенденти від України – Одесу, Дніпропетровськ, Донецьк, Львів і Київ. На жаль, через ремонт злітно-посадкової смуги без уваги залишився Харків.

Запланований бюджет проекту Євробакет-2015 – 180 млн. Основне навантаження будуть нести місцеві бюджети і приватний капітал.

Нагадаємо, окрім України серед претендентів на проведення Євробакету-2015 – Франція, Німеччина та Англія.

Заявку України на Євробакет розроблятиме британське маркетингове агентство "The Drum".

КРАЩІ АРМІЙСЬКІ СПОРТСМЕНИ



Солдат Ірина Хохлова – срібна призерка чемпіонату світу

В Аргентині завершився чемпіонат світу з сучасного п'ятиборства серед юніорів, на якому відзначилась представниця команди майстрів з окремих олімпійських видів спорту Центрального спортивного клубу Збройних Сил України.

У складі збірної України солдат служби за контрактом Ірина Хохлова здобула срібну медаль у командному заліку (5510 очок).

ПІДСУМКИ СЕЗОНУ

Федерер виграв рекордний підсумковий турнір

Третя ракетка світу Роджер Федерер вшосте виграв підсумковий турнір АТР. Такого успіху не вдавалося досягти нікому.

У напруженому фіналі Федерер здолав француза Жо-Вілфреда Цонга. Для цього йому знадобилося 2 години



18 хвилин та три сеті. Цей титул став 70-м в кар'єрі швейцарського тенісиста, а сам фінал став для Федерера сотим.

Нагадаємо, що нещодавно Роджер Федерер виграв турнір у Базелі і "Мастерс" у Парижі.

Сторінку підготував Андрій Агеєв.

БАКЕТБОЛ

Бронзові медалі Мукачівських ветеранів баскетболу на турнірі пам'яті М. Баглея

П'ятий рік поспіль мукачівські ветерани баскетболу беруть участь у міжнародному турнірі – відкритому кубку Києва серед ветеранів пам'яті майстра спорту міжнародного класу, срібного призера 18-их Олімпійських ігор та чемпіона Європи Миколи Баглея.

На відкритті турніру учасників змагання привітали заступник голови Оболонської районної державної адміністрації м. Києва Олексій Никитюк, заслужений тренер України Володимир Карпунік, колишній капітан команди "Будівельник" (Київ) Роман Рижик, а також ветерани баскетболу, які грали в одній команді з великим майстром цієї чудової гри. Хвилиною мовчання учасники турніру вшанували пам'ять Миколи Баглея.

У 20-му ювілейному турнірі взяло участь 12 чоловічих та 2 жіночі команди із Вільнюса, Кишинєва, Києва, Одеси, Житомира, Севастополя, Львова, Дніпропетровська та Мукачєвого.

Протягом чотирьох днів на спортивному майданчику столичного комплексу "Меридіан" ветерани змагалися у трьох вікових групах – 40+, 50+, 60+. Мукачівська чоловіча команда виступала у віковій групі 50+ разом із командами Києва, Вільнюса та Житомира. У першій грі проти литовських баскетболістів наші ветерани виграли 1-ий та 3-ий періоди, але все ж поступилися за підсумком 45:51. У грі проти київської команди наші гравці завершили першу половину у нічию 30:30. Але більш досвід-



чена столична команда, у складі якої грали майстри спорту, призери та чемпіони Радянського Союзу та України, переграла команду з Мукачєвого з рахунком 64:52.

У грі за третє місце в цій групі наші ветерани завдяки кращій командній грі, активному захисту і результативним атакам з результатом 47:42 переграли команду "Тонус" із Житомира. Бронзові нагороди та кубок мукачівських ветеранів отримали від майстра спорту міжнародного класу, гравця збірної України та Радянського Союзу, чемпіона двох Всесвітніх Універсіад Володимира Стремюхова.

Кращими "снайперами" в нашій команді стали Сергій Фельбаба – 34 очки, Віктор Кваша – 27 очок, Анатолій Кугал – 24 очки.

Переможцями серед гравців 40+ та 50+ стали київські баскетболісти, а у категорії 60+ – ветерани із Дніпропетровська. Не менш цікавими поєдинками у ході турніру були ігри жіночих команд Києва

та Мукачєвого. У складі столичної команди грали олімпійська чемпіонка, дворазова чемпіонка Європи Марина Ткаченко, майстер спорту міжнародного класу Олена Оберемко та інші гравці команди "Динамо" (Київ). Наші дівчата дали справжній бій іменитим противникам, але досвід і майстерність київської команди взяли все ж гору. Рахунок двох зустрічей – 43:54, 40:52 на користь киянок.

З мукачівок непогану гру показали Ольга Продан, Тетяна Кобзар, Ірина Чубірко, Наталія Фунтікова.

Турнір закінчився, але мукачівські ветерани готуються до нових зустрічей, які відбудуться у Вільнюсі та у Житомирі на турнірі пам'яті Сергія Корольова.

Від всіх мукачівців хочу висловити щире подяку господарю турніру за теплий прийом наших команд, і особливо – Роберту Кукулянчу і Віктору Сідлецькому.



Голова ММБКВ "Імпульс".
Віталій Бібік.
м. Мукачєве.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Олехнович.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Наклад – 1050 прим. Зам. № 112246.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

Чорношкірий боксер	Останній український гетьман																						
↑	Головна артерія	Південне вічнозелене дерево	Порт у Хорватії	Войнич	↑	Американський письменник	Ходіння на прощу до Мекки	↓	Косметична фірма	↑	Те ж, що й розум												
	↑	↑	↑	Прянощі		↓	↓	→	Ера	Літера кирилиці	→												
	→	Розмінна монета в Лаосі		↑			→	Духовний глава шиїтів в Ірані		→													
Обласний центр в Україні	→					Український парламент	↓			Гори у Південній Америці													
Синій вибуховий, отруйний газ	→					Мусульманський піст	Радянський рок-гурт	Фіалка садова		Старовинний бронешлем													
	←	Мис на півдні Франції				↑	→				↑		Давньоримська монета										
	Нота	Гірська система у Росії	→						↓	Бразил. письменник	Крок у танці		Робоча шлюпка										
	→	Народ у РФ	→						Чоловіче ім'я			Місто у Гвіані											
	Ріка у В'єтнамі	Марка літака	Багор	←					Марка автомобіля			Невелике судно	↓	Столиця європ. держави									
	↓	↑	→	Велика хижа змія					Реактивний снаряд			↓	Кастрований жеребець	←	Командир роти за часів Козаччини								
↑						Сорт десертного виноградного вина		Богиня родючості (Мала Азія)	↑	Богородиця	Перев'язочний матеріал												
									Окуляри в оправі з ручкою					Німецьке чоловіче ім'я	Голландський футболіст								
							Радян. бомбардувальник	↑	Америк. протичоловий літак			Величезний смерч на суходолі	↑	Група індійських народів	Час, коли сіють на полях								
								Супутник Юпітера						Новини Ріка у В'єтнамі	Радянський автомат								
							Найбільша пустеля Євразії	Нав'язливий страх закритих приміщень		"Місто наречених"	Британський співак, композитор				Область, регіон								
																							Пролетарський поет

АЛЬТЕРНАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Україна стала привабливою для зелених інвестицій

Одна із найбільших аудиторських компаній – британська компанія *Ernst&Young*, опублікувала черговий випуск щоквартального рейтингу привабливості країн для розвитку альтернативної енергетики. Вперше, як повідомляє Зелена хвиля, до цього списку була включена і Україна. Експерти відзначають, і це підкреслюється включенням до рейтингу таких країн, як Аргентина, Ізраїль, Угорщина та Туніс, тенденцію останніх років щодо переходу лідерства у розвитку альтернативної енергетики від розвинутих країн до країн, що розвиваються. Зокрема, "зелений тариф" цьогоріч ввела і африканська Ботсвана.



Україна в рейтингу посіла 32 місце серед 40 країн, набравши 37 балів із 100 можливих та випередивши Австрію, Туніс, Болгарію, Аргентину, Ізраїль, Угорщину, Чилі та Чехію. Перше місце в рейтингу (як і торік) посідає Китай із 70 балами, друге – США (66 балів), а третє – Німеччина (65 балів). Коло лідерів замикає Індія, Італія та Бразилія.

В дослідженні фахівців Ernst & Young відзначається, що Україна має вражаючий потенціал для розвитку відновлюваних джерел енергії, а із прийняттям у 2009 році закону про "зелений тариф" – і сприятливі економічні умови для інвестицій у відновлювану енергетику. Серед викликів, які стоять на шляху розвитку альтернативної енергетики в Україні, на перше місце виходять складні дозвольні процедури та низький потенціал енергомережі до приєднання нових енергогенеруючих потужностей, особливо в регіонах, які мають значний потенціал для розвитку відновлюваної енергетики, наприклад в Криму.

Найбільший потенціал для розвитку в Україні має вітрова енергетика, сонячна енергетика та будівництво малих гідроелектростанцій.

Нагадаємо, що лише в осені 2010 року була введена в дію перша сонячна електростанція в Україні, а станом на листопад 2011 року потужність сонячних електростанцій України сягнула вже 148 МВт. Крім того, в 2011 році було введено в дію 25 МВт потужності Новоазовської вітрової електростанції.

СУДОКУ

9		5	2					7
	7			9				
		1	5					6
	3		9					8
		6		5		4		
5					4		1	
	8				5	2		
				7			4	
6				2	5			3

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД У № 47

	КА	ТА	КО	МБИ	А
	О	Н	Я	М	РИМ
	Л	Р	А	К	Р
Т	Т	А	К	І	Я
О	Т	И	Ж	А	Б
І		Е	М	А	Р
Р	Ж	Е	В	І	Ш
Т					
Е		А			Й
П	А		Н		М
Д	У		К	А	Р
Н	У	О		Л	А
А	К		М	А	Л
Б	А	Й	Д	А	Р
А	Р	А	Н	У	Л
К	А	М	У	Ч	К
Б	Р		В		Я

А В Т О Д Р О М

Volkswagen представив Passat Alltrack



Німецька автомобільна компанія Volkswagen підготувала нову модифікацію моделі D-Класу – Passat Alltrack, яка поєднує у собі комфорт седана, місткість універсалу, у певному сенсі, всюдихідні якості кросовера та заповнює прогалину між універсалом Passat і Tiguanом. Це автомобіль для тих, кому мало можливостей звичайної п'ятидверки Volkswagen Passat Variant, але пересяднути у повноцінний кросовер Volkswagen Tiguan не хочеться.

На думку німців, золота середина і є Passat Alltrack. Із новими бамперами, розширювачами колісних арок із нефарбованого пластику, збільшеним кліренсом (на 30 мм, до 165) і кутами в'їзду/з'їзду Alltrack зможе надати водію набагато більше можливостей ніж звичайний універсал. Інтер'єр автомобіля точнісінько такий самий, як і в Пасатів сьомого покоління.

Новинка може комплектуватися як повним приводом, так і більш дешевою версією – із переднім приводом. Остання модель Passat Alltrack, у свою чергу, комплектуватиметься менш потужними двигунами, ніж повнопривідна: бензиновий двигун продукуватиме 160 кінських сил, а дизельний – 140 кінських сил. Повнопривідна версія працюватиме в парі із 210-сильним бензиновим агрегатом, або з 170-сильним дизельним. Для 140-сильного турбодизеля повний привід та роботизована коробка передач пропонується як опція. Він же має найнижчу витрату пального – 5,7 л на 100 км (викиди CO2 – 150 г/км). А бензиновий TSI на 170 "коневої" споживає 5,8 л/100 км (152 г/км). Машина з 170 і 210 "кіньми" обладнуватимуться селективною роботизованою коробкою передач DSG і повнопривідною трансмісією з електрогідрравлічною муфтою у задній осі. Продажі Passat Alltrack на європейському ринку почнуться вже на початку наступного року. Ціни поки що не оголошені, але, за різними оцінками, на ринку Німеччини доведеться викласти щонайменше 32 тисячі євро за 160-сильний автомобіль із переднім приводом і шестиступінчастою "механікою".

Сергій Клименко.
"Крила України".